Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ NĂM SỐ 666 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BẢY 31 DÉCEMBRE 1927

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ: THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Directeur gérant NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Directeur & Rédacteur en Chef DIỆP-VĂN-KỲ
Direction - Rédaction - Administration 96, RUE MAC-MAHON, 96 SAIGON Téléphone : N° 324

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 8701

Phải làm thế nào cho cuộc cấp học-phí đặng thành-hiệu một cách thật rõ ràng

Bà Lâm-thị-Thanh, tục danh là bà Huyện Xây, nghiệp chủ quận Vũng-Liêm, mới định xuất 5 ngân đồng đặng cấp học-phí cho một người học trò nghèo đu học;

Ông NGUYỄN-THANH-LIÊM lại cũng y theo lời di-chúc của nghiêm-thân ngài mà dự một số tiền 5 ngân đồng mà cấp học-phí;

Ông Lưu-văn-Lang là người chủ-trương cuộc cấp học-phí lại mới cho bổn-báo hay rằng ông *Đốc-phủ Bình*, ông *Ngô-văn-Huấn*, ông *Nguyễn-van-Huợt* đều đã hứa chắc rằng nay mai chi đây mỗi ông đều sẽ xuất một số tiền 5 ngân đồng mà giao cho hội « Cựu-sanh-viên bổn-quốc » cấp học-phí.

Trước hết Bổn-báo xin hết lòng thành kính mà cảm tạ mấy vị trên đây đã biết khỉnh tài trọng nghĩa mà lo cho hậu vận nước nhà. Thật là ngày sau nước mà có đủ nhơn tài, không thua sút mặt nào, khỏi bị ai dè nén, thì cái công đức của các ngài đối với xã-hội Việt-nam thật là không nhỏ vậy.

Tiện đây chúng tôi cũng xin chỉ rõ cái chương-trình lập học-bổng ra thế nào cho những người thiện tâm trong lục-tỉnh rỏ biết đặng có noi theo mấy cái gương tốt ấy mà làm theo.

Ai mà xuất ra một số bạc mà cấp học phí, thì cái học phí ấy cứ còn lại mãi-mãi. Vì hễ trò nào đã chịu lãnh học-phí mà du học, thì phải lấy *danh-dự* mà doan rằng hễ ngày nào học đặng thành tài, thì phải lo mà trả số tiền ấy lại đặng có cấp cho người hậu tấn nhờ đó mà du học nữa. Đến người thử ba, thứ tư cũng phải nhận thế.

Như vậy, thời giả tỷ như cái học phí của bà *Lâm-thị-Thanh* ngày nay mà có người lãnh ngay, thì cách năm sáu năm sau nữa, lại sẽ có một người thứ nhì đặng lãnh cái học phí Lâm-thị-Thanh mà du học như người đã lãnh ngày nay. Trừ ra có khi rủi gặp người không biết nghĩ, lãnh học phí mà không chịu lo cho thành tài, thì cái số tiền ấy mới mất. Song đều đó cũng khỏi lo. Vì trước khi cho ai đi, thì đã chọn lựa thật kỹ. Mà rủi như có lầm thì cũng nội trong một năm cũng đã triệc ngày cái học phí mà không cho lãnh nữa.

Xem chừng đó, thì cũng đủ biết xuất tiền ra mà cấp học phí là một việc rất hữu ích mà lại có thể dễ đặng đời đời vậy.

Ai sang giàu ngày nay mà lại giám chắc rằng mai kia mốt nọ, khỏi thấy « thái cực, bỉ lai », lại trành khỏi cho con cháu khỏi mang lấy tiếng « dủ là phong gấm ». Mà rủi có như vậy, thì có lẽ cái số tiền cấp học phí ngày nay, ngày sau cũng có thể dùng đến. Ai biết?

Cái lẽ thì thế. Song chúng tôi dám chắc rằng mấy ngài cũng chẳng qua vì chút nhiệt tâm đối với cái tương lai nước nhà mà làm như vậy, chớ cũng chẳng bao giờ thèm nghĩ đến việc viển vông mà làm chi.

Nhỏi vậy là quí cho xứ Nam-kỳ biết bao nhiêu; như vậy thật là có bác chủng ta chẳng còn chi là thẹn với tiếng hào hiệp của xứ Nam-trung vậy.

Vậy bổn-báo đồng-nhơn cúi xin ai là người hằng tâm hằng sản của bốn triệu dân yêu quí Nam-kỳ hãy nên, kẻ trước, người sau, noi theo gương tốt mà làm sao cho ít ngày đây chúng ta sẽ thấy năm ba trăm số tiền cấp học phí, thì thật là may cho nòi giống, vẻ vang cho non sông nhiều lắm vậy.

Ấy là những ai đã có hằng tâm lại thêm hằng sản thì phải làm như vậy.

Còn lắm kẻ hằng tâm có, mà hằng sảng không, thì phải liệu thế nào?

Nói đến đây chúng tôi lại sực nhớ đến mấy bức thư của chư quí-độc-giả đã gởi đến mà tán thành công cuộc cấp học phí từ ngày Bổn-báo hô hào đến nay. Quí hóa thay! Phải chi lòng ai mà đều đặng như ai, thì dầu cho có muốn long trời, lở đất cũng đặng, lựa là việc cấp học phí.

Song chẳng lẽ, sẵn có nhiệt thành lại chỉ ôm nhiệt thành mà chịu hay sao? Vậy thời, kẻ ít người nhiều, một đồng cũng phải, năm ba cắt cũng nên, cứ gởi ngay lại cho Bổn-quán, hay là cho Hội « Cựu sanh-viên trường Bổn-quốc » cũng được, gởi đến lần lần đủ số làm một cái học phí, rồi chúng ta sẽ đặt tên là một cái « *Học-phí của đàn nghèo Nam-Việt* ».

Làm ng như vậy, thì còn ai là kẻ quốn dư vạn mà nỡ làm ngơ!

Hai hạng người đã nói trên đây là một hạng tự mình đủ sức làm một cái học-phí, một hạng thì chỉ có ít nhiều góp nhau lại cho thật đông mới làm nổi. Địa-vị tuy khác nhau, thế lực tuy khác nhau, nhưng đã làm đặng, thì cái nhiệt tâm cũng như một.

Nay chỉ còn một hạng người, nếu như làm một mình thì hơi nhiều, mà góp như chúng lại hẹp qua.

Phải chi trong mỗi quận, mỗi hạt, năm ba ông hiệp sức lại với nhau mà cấp một cái học-phí rồi lấy tên quận, tên hạt mà đặt cho cái học-phí, thì hay lắm. Giả ỷ như người Cao-lãnh, năm ba người hùn nhau cho đủ số tiền cấp một cái học-phí, rồi đặt tên là Học-phí của CAOLÃNH. Mỗi chỗ cũng đều làm như vậy, thì nội trong Nam-kỳ ít ra cũng được năm ba chục cái học-phí. Mà vậy lại thật dễ làm.

Bấy nhiêu lời thành thật, mong sao có bác, anh em trong sáu tỉnh Nam-kỳ đều lo tròn nghĩa-vụ đối với việc cấp học-phí là một việc rất quan trọng cho nòi giống Việt-nam.

Còn như anh em chúng tôi trong tòa Đông-Pháp, từ khi đồng tâm hiệp lực cùng nhau mà dự vào trường ngôn luận của nước nhà, thường lắm lúc tài không xứng chức, sức chẳng vừa lòng, không có chút chi công cán mà đền bồi cái lòng tín nhiệm của quốc-dân. Duy chỉ biết tán dương hô hào vào một hai đều công ích làm nghĩa-vụ. Vậy nên kính xin đem hết tâm lực mà làm làm sao cho cái cuộc cấp học-phí nầy đặng thành hiệu một cách thật vẻ vang, lắm sao cho đến cùng đến tột.

Mà như may đặng in lời, thì cũng là nhờ anh em trong nước rỏ biết mà giúp vào mới dám có ít nhiều hi vọng.

DIỆP-VĂN-KỲ

Nữ-học-sanh VIẾNG HỘI CHỢ SAIGON

Đây là hình một bọn nữ-học-sanh đi viếng Hội-chợ Saigon. Em nhỏ bận đồ trắng, chẻ đu đừng phía trước là con M. Vương-quang-Phức, ban giúp việc tại Bổn-báo.

Ông Darles, Hội-trưởng phòng thương-mại, có lời tán cho nữ-học-sanh vào coi Hội-chợ một buổi mà không lấy tiền, nói rằng vào coi Hội-chợ một buổi như vậy, khác nào như học một bài địa-lư và cách trí rất dài, không phải học bằng trí nhớ mà học bằng mắt thấy. Mấy trò em chắc cũng thấy cái khéo của mấy nhà tổ-chức Hội-chợ, làm gian hàng như vậy, khiến cho đồ hàng bày trong đó, hễ mưa thì như giặt, mà nắng thì đem phơi..

Lời rao cần kíp

Cuộc đua xe máy Đông-Pháp Thời-Báo *và hãng rượu* Cognac *Jules-Robin*.

Bổn-quán xin mời mấy người đã có biên tên vào cuộc đua xe máy ngày 8 Janvier, thì đến bữa 3 Janvier đến đây quá bước lại tòa Đông-Pháp, đường Mac-Mahon, Saigon mà lãnh số hiện.

PHẢI NHỚ, PHẢI NHỚ!

Ngồi ngắm cuộc đời...

Đất rộng thênh-thênh, trời xanh lộng-lộng, loài người mơ mộng, muốn vật lớ-nhỏ, ta không hiểu ở giữa cái khoảng trống mà ta không suy nghĩ được đó, tại làm sao lại có cái vũ-trụ là-lùng ấy? Ta không hiểu ở trong cỏ i lục-hợp thầm-thầm mu-mù, tại làm sao lại có hành-tinh, tại làm sao lại có địa-cầu? Ta không hiểu ở giữa chốn dã-mã trần ai, thần-lâu hải-thị, tại làm sao lại có núi cao, sông lớn, đất rộng, đồng bằng, trang nghiêm rực-rỡ như thế? Ta không hiểu nhật-cực tinh-khí, biến-ảo xoay-vần, tại làm sao lại có động-thực-vật, tại làm sao lại có nhân-loại như thế? Kiếp phù-du sớm còn tối mất, ta không hiểu người ta đã sinh ra tại làm sao lại phải chết, đã phải chết tại làm sao lại sinh ra? Cái sinh-thù tự-nhiên, ai cũng có thể thích tình, ta không hiểu tại làm sao nhân-loại lại cam chịu bao nhiêu những sự trói buộc hữu-hình vô-hình của xã-hội? Sang, hèn, trên, dưới, đẳng-cấp sum-nghiêm, ta không hiểu tại làm sao mà hạng hình-dân lại coi quốc-gia như thiên-đế, thờ chánh-phủ như thánh thần? Trong khi bọn giàu sang lầu son gác tía, chén chú, chén anh, thì biết bao kẻ đói cơm rách áo, chết ngã chết đường, ta không hiểu tại làm sao mà nhân-dân hạ-cấp lại đem hết năng lực của mình mà dâng cho bọn tư-bổn để bọn tư-bổn nhờ đó mà sung sướng béo no? Hoàng kim nghi cũng như ngói gạch, châu ngọc nghi cũng như phấn-thổ, ta không hiểu tại làm sao nhất-ban xã-hội lại đến nỗi mỏng-hồn phải diên-đảo ở trong tay con quí kim-tiền? Kiếp người như giọt sương mai, xét lại thực sống chỉ trong khoảng vài mươi năm, ta không hiểu tại làm sao người ta lại phải ưu-hoạn gian-nan, đủ mùi tân khổ? Nhân-loại thấy nhau trên mặt đất, nhiều lắm cũng chẳng ngoài trăm năm, ta không hiểu tại làm sao lại cùng nhau giành-giựt, cùng nhau chém giết, cùng nhau cừu thù, đến nỗi phải đem thân-mạng mà liều chết để hại nhau? Từ mai đến chiều, căm-căm cụi-cụi, làm mãi cũng chẳng đủ ấm no ta không hiểu tại làm sao nhân-loại lại ưa cái cuộc sanh-nhai phiền-khổ như thế? Tối ngủ sáng dậy, ăn, uống, đái, ỉa, ngày như thế, năm như thế, ta không hiểu tại làm sao người ta lại mong-mỏi được sống lâu làm chi? Những vật của thế-giới xuất sản để cho loài người trên thế-giới xài vẫn có dư, ta không hiểu tại làm sao lại có lắm kẻ nghèo nàn đói rét? Nhà rộng ngàn căn, ở nào mấy chút, ruộng nhiều muôn khoảnh, ăn có bao nhiêu, ta không hiểu tại làm sao lại đi giành giựt y-thực của kẻ khác? Đã chết, làm sao cho sống lại, đã dứt, hà để mà chắp liền, ta không hiểu tại làm sao cùng nhau đồng-loại lại nở tàn-sát lẫn nhau, đến nỗi thây chất ngổn-ngang, máu trôi linh-làng? Bèo trôi nước chảy, gặp gỡ vì đâu, một mai nhắm mắt tất hơi, trong chốn trần ai đề ai còn mãi!

Tại làm sao mà như thế ấy? tại làm sao lại như thế kia? hết thảy bao nhiêu những sự-vật trong vũ-trụ ta đều không hiểu tại làm sao mà như thế, cả đến như bài luận của ta đây tại làm sao mà viết ra, ta lại cũng không thể tự hiểu được vậy.

(*còn nữa*)

BÙI-THẾ-MỸ.

Nhơn dịp đầu năm 1928, mọi công việc đều nghỉ, bổn-báo cũng nghỉ một kỳ, vậy số báo sau lời ngày thứ năm 5 Janvier 1928, mới xuất bản

Anh em Thanh-hóa ta đi sang Nam-dương

Bất cứ lúc nào, hễ dân mình đói kém chỗ nào, thời việc mộ phu tới chỗ đó.

Mới rồi có một hãng ở bên Nouvelles Hébrides là hãng Ballande, cần dùng chừng 800 culi, phải mộ ở ngoài Bắc. Nhưng mà dỗ dành thế nào, cũng chỉ có 250 người chịu đi, còn thì không mộ được nữa, vì nói là đi làm phu bên Tân-thế-giới (Dân nhà quê mình kêu Nam-dương quần-đảo là Tân-thế-giới) thì ho phải khiếp sợ rồi.

Bây giờ muốn mộ cho đủ số, thì chỉ có mộ ở Thanh-Hóa là được. Thanh-Hóa vừa rồi bị tai trời nạn đất, số người không có công ăn việc làm rất nhiều; đói khát thiết thân, ai lôi kéo đi đâu lại chẳng được. Song le tỉnh Thanh-Hóa là thuộc về đất Trung-kỳ chớ không phải về Bắc-kỳ. Xứ Trung-kỳ thuở nay vẫn nhiều nhơn-công, nhưng mà giữ chân, không cho ai mộ đem đi đâu hết.

Quan Toàn-quyền Monguillot thấy vậy, liền thương-thuyết với quan khâm-sứ Trung-kỳ, cho phép được mộ phu ở Thanh-Hóa.

Thế là ngày nay, anh em ở Thanh-Hóa ta đi Nam-dương. Cũng là vì cái tội đói khát cả. Khóc rằng ruộng đất có thừa, vì chưng đói kém nên cơ-hội nầy.

BÀN QUA VỀ

Cách làm quảng-cáo

(tiếp theo)

a) *Sự lợi của quảng-cáo ở báo-chương và sự hại của quảng-cáo ở tạp-chí.*

1°) — Báo-chương thì rất là phổ-thông, chẳng cứ hạng người nào cũng đều có đọc, còn tạp-chí thì không thế: Có thứ lảo-thành đọc, mà thiếu-niên không đọc, có thứ dàn ông đọc mà đàn bà không đọc; lại có thứ nhà văn-học đọc mà nhà kinh-tế không đọc, nhà nữ-thuật đọc mà nhà pháp-luật không đọc. Tạp-chí đã không được nhiều hạng người đọc như báo-chương, nên quảng-cáo đăng ở tạp-chí cũng không được phổ-cập bằng quảng cáo đăng ở báo-chương vậy.

2°) — Lại báo-chương mỗi kỳ phát hành nhiều số, còn tạp-chí thì mỗi kỳ phát hành ít số, bởi thế nên đăng ở báo-chương truyền-bá đã rộng mà ảnh-hưởng cũng nhiều hơn.

b) *Sự hại của quảng-cáo ở báo-chương và sự lợi của quảng-cáo ở tạp-chí.*

1°) — Cái thời giờ của ta xem báo trong mỗi ngày chỉ một tiếng đồng hồ là cùng, mà hễ xem rồi thì ít ai xem lại làm chi. Cho nên quảng-cáo Chỉ truyền-đạt đến mắt ta trong một lúc rất ngắn ngủi. Nhân thế người ta những quảng-cáo có đặc-sắc, có thể khêu động đến quan-niệm của ta, thì ta ít hay chú-ý tới. Đến như tạp-chí thì ta thường đọc lâu lắm, nên quảng-cáo chạm đến mắt ta được nhiều lần; quảng-cáo đã chạm đến mắt ta nhiều lần thì ta tuy không chú-ý mà tự-nhiên cũng phải chú-ý vậy.

(*còn nữa*)

Ai giết bà Lê-thị-Chính?

Từ khi vụ án nầy xảy ra, những người lưu tâm tới, đều hỏi: Ai giết bà Lê-thị-Chính? Con giết mẹ? Con dâu giết mẹ chồng? Con rể giết mẹ vợ? Nhà sui gia giết bà? Hay là người thiếu nợ giết bà? Hay là người mộ ở ngoài giết bà? Vụ án thì tòa con đương hỏi tra, mà dư-luận cũng hồi ngờ chưa quyết, song thế nào cũng có một — hay hoặc nhiều tên thủ-phạm — làm cái việc đại-tội đại-ác nầy.

Vụ án mang ấy rất có quan-hệ tới hành-lý, tới gia-đình, tới xã-hội, cho nên Bổn-báo lấy làm chú-ý hết sức. Từ bấy giờ đến nay, đó từng người, nghe từng tiếng, đo dần từng người, hỏi hau từng việc; tự Bổn-báo cũng phái người đi độ xét xem ai là ai, ai là người có quan-hệ hoặc nhiều hoặc ít trong cái chết bi-mật của bà Lê-thị-Chính nầy.

Thái-thị Qui là người thế nào?

Võ-văn-Huỳnh là người thế nào?

Phan Bửu là người thế nào?

Châu ở Cholon là người thế nào?

Những người quan-hệ tới lúc sanh-thời của bà Lê-thị-Chính là những ai?

Cái xe hơi nào, có một hòm ba giờ khuya đi về đường Phú-Lâm? Đi có việc gì? Cái số xe ấy, Bổn-báo biết. V. V.

Nhứt thiết những việc có quan-hệ tới vụ án nầy, Bổn-báo đã có sưu tập được nhiều tin tức rất hay, rất lạ. Nhưng bây giờ, nếu nói ra ngay, sợ e có điều ngăn trở cho việc tra hỏi của quan sơ-thẩm và sở Mật-thám. Bổn-báo định từ kỳ báo nầy trở đi, sẽ đăng lần lần những điều mà Bổn-báo đã tra hỏi ra được. Bổn-báo quyết khám-phá cho ra, không để cho tội-nhân kiếm thế làm lạc đường cho việc tra xét, mà thoát ra ngoài vòng luật-pháp đặng.

Các bạn đọc báo, nhớ coi kỳ tới, để coi từ trong ra tới ngoài vụ hi mật nầy, bắt đầu từ con dâu chàng rể trở đi, cho đến những kẻ khác... rồi ai là kẻ tội nhân, sẽ chịu tội với nhơn-gian, mà bà Lê-thị-Chính mới nhắm mắt được ở chín suối.

Thời-cuộc nước Tàu

Tình hình Quảng-Đông ngày nay đã khá. Quân-đội của Lý-Tế-Thâm và Hoàng-Thiệu-Hằng đã kéo vào Quảng-Đông hôm 28 rồi.

Về miền Sán-Đầu, vẫn còn bọn cộng-sản ẩn núp ở đó. Mới rồi chúng bắt giam mấy ông cố-đạo và mấy bà phước, nhưng sau lại thả ra.

Chánh-phủ Nam-kinh đã quyết định cử đại-binh lên đánh miền Bắc. Quân Bắc-phạt chia làm mười hai lộ, mỗi lộ có một viên đại tướng làm tư lịnh. Mười hai đạo binh ấy như vầy. Nhứt lộ Hà-Ứng-Khâm, nhị lộ Bạch-Sùng-Hi, tam lộ Lý-Tôn-Nhơn, tứ lộ Trình-Tiềm, ngũ lộ Châu-Bội-Đức, lục lộ Lưu-Tương, thất lộ Đặng-Tích-Hầu, bát lộ Lý-Tế-Thâm, cửu lộ Châu-Tây-Thành, thập lộ Điền-Tụng-Nghiêu, thập-nhứt lộ Phương-Chấn-Võ, thập-nhị lộ Từ-Vinh-Xương.

Tướng-Giới-Thạch định ngày mồng một tháng giêng năm 1928, thời họp Quốc-dân-đảng đại-hội để xét mọi việc hồi rồi trong đảng, tiện dịp giải quyết cái vấn-đề phục chức của mình.

Cuộc finale đánh banh vợt của học-sanh sẽ định lại. Vì ngày 1er Janvier sẽ có nhiều cuộc thể-tháo giúp ích cho dân Thanh-hóa bị lụt.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022-2022

NÊN CHỦ Ý

kiểu xe mới BERLIET chỉ có mua tại hảng

GARAGES INDOCHINOIS

số 1, đường Lefèvre, SAIGON có mà thôi

Một cuộc mua vui mà đặng phước

NGÔ CÚNG ĐỒNG-BÁO

Tổng-cuộc thể-thao Annam nghĩ vì, đồng-bào ta ngoài Thanh-hóa bị ngụng nước lụt rất nên thảm khổ, nên lập một cuộc dá banh, bữa chúa nhựt 1er Janvier tới đây, đặng lấy tiền giúp cho kẻ đói rách cơ hàng.

Vậy xin nhờ đồng bào mở lòng từ thiện, chớ nệ thất công, đến bữa chiều ngày 1er Janvier, lên sân banh E. Giadinh, trước xem cuộc dá banh rất hay, của 2 hội, mà Tổng-cuộc chọn lựa những chiến tướng giỏi để dá banh kỳ hội chợ, sau giúp nhau làm phước.

Chúng tôi tưởng rằng tuy là 5, 3 cắt, mà đồng-bào ta chung nhau mà làm việc nghĩa, thì số ít hóa nhiều, cũng có thể giúp nhau khi đói một năm bằng khi ấm một gói vậy.

Vẫn tắc vài hàng cúi xin đồng-bào tưởng tình chúng tôi và đoái thương kẻ khốn khổ, đến xem cho đông, thì chúng tôi rất cám tạ vô cùng.

Saigon, le 27 Décembre 1927.

T. C. T. T. A.

2 Cuộc dá banh như vầy :

CUỘC ĐẤU (Từ 3 h. 15 tới 4 h. 15)

Tân-định B tranh với E. Giadinh B -- Giám-cuộc M. Cho. Match nầy là match Tânđinh B xin gỡ thua Giadinh B kỳ trước, tuy hội B mặt dầu, chớ 2 bên dá dễ coi lắm.

CUỘC KẾ (từ 4, 15 tới 5, 15)

Hội lựa *Sélection A* tranh với hội lựa *Sélection B*, Giám cuộc M. THƠM, 2 équipes nầy toàn là chiến tướng hay của mấy hội trong T. C. A. lựa đặng dá kỳ hội chợ, 2 bên đều là tay giỏi, cuộc dá nầy xem rất khoái mắt, vì 2 bên đều lấy tài mà tranh thắng phụ với nhau.

CHIẾN TƯỚNG HAI BÊN

Équipe A

Lôi
Xường Duyên
Ngôn Trung Xường
Danh Giỏi Il Rớt Cản Nốp

Équipe B

Tịnh
Bảo Sự
Học Lắm Nguơn
Tiên Bình Vinh Sanh Yam

GIÁ TIỀN VÔ CỬA

Tribune	0$ 50
Banc	0 30
Pelouse	0 20

MỘT VỊ ĐỘC-GIẢ RẤT QUÍ-HOÁ CỦA Đ. P. T. B. !!

Bổn-báo mới tiếp được một bức thơ của một vị độc-giả rất qui hóa của bổn báo gởi đến, xin đăng ra sau nầy cho qui độc-giả xem, sẽ biết tấm lòng yêu qui bổn-báo là dường nào.

Huế, le 20 Décembre 1927.

Kính ông,

Tôi mua báo Đông-Pháp đến nay đã đúng một năm mà tiền thì chưa trả được vậy hết năm 1927 thì tôi xin thôi mua báo Đông-Pháp vì không tiền mà đọc báo mắt thì nợ với báo Đông-Pháp lại nặng nề thêm. Xin ông lượng thế cho.

Ấy từ rày về sau lại không được đọc báo Đông-Pháp nữa.

Nay kính
NGUYỄN-DUY-TÍN.
Section d'Identité

Xin qui độc-giả nghĩ coi, nếu mười ngàn độc-giả của bổn-báo, mà đối với bổn-báo như ông Nguyễn-duy-Tín cả thì có lẽ tờ Đông-Pháp Thời-Báo không còn cửa mà đóng !!

B. B.

Dịp tốt

Vì tôi muốn về Bắc gấp nên muốn bán đồ trong nhà rất rẻ. Những là : bàn ghế, tủ, nón, áo đầm.

Ai muốn mua thì hãy tới nhà số 100 đường Marcel Richard mà hỏi.

CUỘC ĐÁNH BANH VỢT

Của các học-sanh

Tổ chức do nhà báo Đông-Pháp và nhà hảng Nguyễn-văn-Trận

Ngày 27 décembre 1927

Tại sân Cercle sportif Annamite theo chương trình thì có ba độ độc chiếc :

1· Ơn dánh với Đinh-Bình.

2· Đỗ-quang-Mảo dánh với Nguyễn-an-Hồng.

3· Hữu (collège Mytho) dánh với Ng-văn-Kỳ (Ch. Laubat) giám cuộc M Triệu-văn-Yên (C. S. A.)

Nhưng mà độ thứ nhì không có dánh, trò Ng-an-Hồng vắng mặt ; nên trò Đỗ-quang-Mảo ăn par forfait. Nghe nói rằng trò Đỗ-quang-Mảo nầy tài lắm, nên trò Ng-an-Hồng chịu thua trước.

Độ thứ nhứt không lấy chi làm kịch liệt. Trò Ơn, theo ý tôi thì phải thắng trò Đinh-Bình, vì dánh mạnh hơn nhiều. Demi-volée và volée cũng giỏi. Nghe nói rằng trò Ơn vì sợ trễ giờ, không có ăn lót lòng, chạy vài vòng, đói quá, run g tay, rung chơn nên dánh chẳng đặng. Bị vậy mà trò Đinh-Bình ăn 6-3 và 6-1

Độ thứ 3. Hữu (collège de Mytho) dánh với Nguyễn-văn-Kỳ (collége Chasseloup Laubat) Hai trò nầy đều có danh dánh tenis giỏi hết Tuy trời nắng mặt dầu các học sanh trụ lại sân C. S. A. rất đông đặng coi hai trường tranh thắng hại.

Thành ra còn có 2 độ mà thôi.

Mới vô ban đầu trò Hữu lạ sân, nên khốp đề cho trò Kỳ ăn 2 jeux đầu, qua jeu thứ 3 trò Hữu đổ mồ hôi bắt trớn ăn luôn tới jeu thứ 6 ; jeu thứ 7 vẫn phần trò Kỳ, jeu thứ 8 trò Hữu ăn ; jeu thứ 9 trò Kỳ gỡ lại ; jeu thứ 10 trò Hữu ăn nữa, trong 10 jeux thì trò Hữu ăn hết 6 ; phần trò Kỳ có 4 mà thôi. thấy đó thì cũng biết sức lực 2 trò bằng nhau, trò Kỳ thua dây là tại mau mệt chớ còn tài lực thì cũng như trò Hữu. Qua sét thứ nhì, thì trò Hữu cũng ăn trò Kỳ 6-4.

Tiếc vì trò Kỳ gặp trò Hữu là tay đại tài ; phải chi gặp trò nào khác thì chắc thắng và còn đi xa nữa.

Cũng ngày bữa đó Tại sân Garcerie, có ba độ độc chiếc, mà dánh có 2 độ mà thôi.

1· Châu-văn-Giỏi thắng Trần-văn-Liên 6-0 6-8 và 6-4 Hai trò nầy dánh tầm thường. Trò Giỏi thắng là vì nhờ dánh banh ít ra ngoài và ít mắc lưới.

2· Y-văn-Tình thắng Lâm-d-Chất 7-9, 6-1 và 7-5. Hai trò nầy dánh cũng tầm thường. Trò Y-văn-Tình còn nhỏ quá, bận quần cụt dánh banh coi gọn gàn và lịch-sự quá.

3· Trò Hồ-t-An thắng trò Trương-hồ-Lý par forfait.

Cáo thị đấu giá

Sở Tạo-tác Nam-kỳ.— Chỗ giờ ngày đấu giá : Phòng đấu giá sở Tạo-tác (T. P.) tại Saigon ngày năm tây tháng giêng lối 10 giờ.

Cuộc đấu giá.— Cất phụ thêm cho rộng nhà giây thép tại Bacliêu.

Tiền phỏng định. 7.131$44

Tiền kể chưng tạm và thiệt thọ 120 đồng và 2.8/0 francs.

Chỗ coi chương trình đấu giá. — Phòng ông chánh sở Tạo-tác (Ing. chef des T. P.) tại Saigon, và sở Tạo-tác tại Cântho (Arrondissement de l'Ouest).

THI-TRƯỜNG TIÊU-TỨC

GIÁ BẠC

Ngày 30 décembre 1927..... 12 f. 90

GIÁ LÚA

Ngày 30 décembre 1927 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $ 29
Gocong	5 50
Baixau	6 03
Bacliêu	6 25
Cambodge, thứ trắng	4 85
Cambodge, thứ đỏ	3 38

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 22
Gạo số 2	8 40
Gạo số 3	7 66

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

Chantilly, 6-1-28.
d'Artagnan. 11-1-28.

Ở BẮC VỀ

Compiègne, 28-12.

Ở NHỰT VÀ TRUNG-QUỐC LẠI

André Lebon, 6-1-28.

Tàu chạy

SANG PHÁP

André Lebon, 10-1-28.

RA BẮC

Claude Chappe, 28-12.
C. P. Le coq, 1-1-28

SANG NHỰT

Angers, 31-12.

SANG SINGAPOR

G. G. Roume, 1-1-28

Chuyện lạ

VỤ KIỆN GẦN 1000 NĂM NAY MÀ XỬ CHƯA RỒI

Tôa-án ở hèn Ý, mới rồi lại bắt đầu bới một vụ kiện từ năm 1002 tới nay, mà xử chưa rồi.

Số là hồi năm ấy, dân-gian tại đất Naples nước Ý, lo trời sắp sụp tới nơi, thì chẳng để của cải làm gì, bèn đem cho nhà tu hết.

Ngày tháng chợp năm 999, có một bon dân cho nhà tu một trái núi ; trái núi ấy có nhiều cây cổ quý lắm. Về sau, chẳng thấy trời sụp, họ bèn đòi lại, nhưng nhà tu không chịu trả. Thế là hai bên kiện nhau.

Vụ kiện ấy nay hồi mai hồi, hoản lại có đến trăm lão rồi ; mới rồi lại bắt đầu xử lại nữa.

Không rõ lần nầy có xong không ? Hay còn hoản tới thế-kỷ nào nữa mới tuyên án được.

TỰ TỬ MỘT CÁCH LẠ ĐỜI

Tại thành-Reims bên Pháp, mới xảy ra vụ tự-tử lạ đời lắm. Có một người tên là André Penot dương đi chơi trên bờ sông, thình lình có một người ăn bận lịch-sự lắm, gió sùng sàu ngay trước mặt anh ta mà nói rằng :

— « Gio tay lên, không thì tao bắn chết ».

André Penot sững sốt, phải vưng lời. Người kia gio cái bao thơ ra biểu phải viết mấy hàng chữ như vầy : « Gởi cho vợ tôi : mình ơi ! tôi vì cái hạnh-phúc của mình mà tôi chết ».

Viết xong câu đó, thì người kia vẫn gio súng dọa André Penot, nhưng mà đừng xa ra mấy bước, rồi cồi áo ngoài ra, liệng hết bối-phơ và giấy má xuống sông, rồi đứng trên lờ, quay súng lại bắn vô đầu mình một phát, xác tê xuống sông.

Sau người ta vớt xác lên, xem căn cước, mới biết là người nầy làm công-táp. Người vợ nghe tin vậy, tới chỉ khóc thôi, không nói vì sao mà chồng có tự tử.

Cải - chính

Trong số báo trước, ở mục « Xem qua các báo », bài « Cách làm quảng cáo », câu : « Đăng cao nhi chiêu, ti phi da trường dã . . . . . » *là lời của* Tuân-tử, *chớ không phải của* Tăng-tử *như người sửa bài đã sửa lầm.*

Vậy xin cải-chính

B. T. M.

Agents exclusifs:

LUCIEN BERTHET & Cie

68, Boulevard Charner. — SAIGON

Ai chứa con tôi

Tôi có một đứa con trai tên Trần-văn-Thế 16 tuổi, học tại trường Huỳnh-khương-Ninh ở lớp 1er année

(Chẳng biết vì cớ nào, hôm mới đây nó vẻ nhà ăn cắp quần áo và vàng bạc rồi trốn đi mất, tôi kiếm cùng không được. Nay tôi rao it lời trước, hễ ai chứa nó ở trong nhà mà không cho tôi hay. Lúc không đuổi nó ra khỏi nhà, một mai tôi hay được, tôi sẽ mời linh làm chứng giải tòa thì chúng đó người chứa con tôi phải chịu bồi thường các lẽ.

M. Chuộc ở tại Tân-định đường Frostin, số nhà 30 buôn bán tại Saigon đường Olier số nhà 1

ROGER DELATOUR

Docteur en Droit

Ancien Conseiller Référendaire
à la Cour des Comptes
Conseil Technique et Financier
Constitution de Société Contentieux

Représentations Industrielles et Commerciales
16, rue Comlombert, 16
SAIGON

TIỆM GIÀY BẮC
Phong-Tài
BOTTIER
Tonkin, 43 rue des Pipes Hanoi

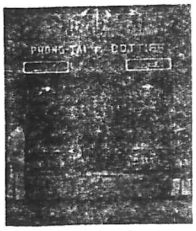

Bổn-tiệm mông ơn Quí vị cô lòng chiếu cố ngót mười năm nay dùng hàng của Bổn-tiệm nên ngày được thêm thịnh-đạt. Nhân dịp năm nay tại Saigon có Hội-chợ, bổn-tiệm có mang hàng vào bầy ở Serie G n° 2 vậy xin mời qui ông qui bà chiếu cố.

PHONG TÀI, kính cáo.

Muốn bán một cái nhà máy, chụm trấu 20 tonnes gạo trắng xin hỏi M *Nguyễn - khắc - Sự* Ingénieur Chimiste Travinh.

Thừa dùng, muốn bán

Một cái Camion DELAHAYE số F136, còn mới lắm. ai Muốn mua xin hỏi M. *Trần-văn-Sơn*, Commerçant à Thudaumôt.

VULCARISATION MODERNE

102, *rue d'Espagne, Saigon*

Hãng chúng tôi có sửa vỏ ruột xe máy, xe hơi đủ kiểu.

Làm đã tốt mà giá lại rẻ hơn hết.

Xin chư vị nghĩ tình đồngbang đến giúp cho chúng tôi làm cho nên việc. ĐÀ TẠ

CÓ 1 $ 80 MỘT DĨA VICTOR, Dưới đây.

ĐƠN BẢY BÀI, (Xàng xê, Bài Thượng, Bài Hạ, Long ngâm, Long ngâm, Vạn giá và Tiểu khúc v. v.

Oán ái, Oán xuân, Vọng cổ hoài lang (Kiều tảo mộ Đam-Tiên của thầy Nguyễn-văn-Sang, ca và nhiều thứ khác.

Hãy hỏi mục lục của hãng Indochine Films et Cinémas, 106, Boulevard Charner, Saigon.

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THUÊ-MƯỚN
QUẢN-LÝ, VƯỜN-THẢI, NHÀ BIỆNG
ĐẤT CÁT RUỘNG NƯƠNG ĐỦ THỨ
THÔNG TIN TỨC VÀ KIẾM VIỆC
số nhà báo tính tìm hết cả mọi việc
65, đường Mac Mahon, Saigon
Giây thép dất : MACOFFICE
Saigon

Xe máy hơi hiệu ALCYON

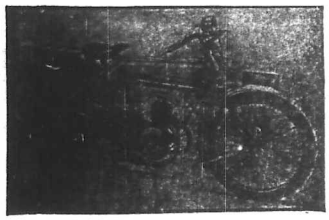

Chạy một cở hai mả lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mả lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hảng L. Caffort
Saigon-Namvian

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon.— Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant : Nguyễn-kim-Đỉnh.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tốt quá đáng xem !!!

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, qui ông qui bà trong lục châu ai ai cũng đều biết, rộ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhận cả rá từ mười lăm carats tới ba chục carats tột chẳng đâu bì kiệp, nên ông GIUNTOLI kính mời qui ông qui bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc qui ông qui bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

NHỮNG XE KIỂU · NHỮNG GIÁN XE TRẮN

UNIC

NHỮNG HÃNG CỦA ÔNG BAINIER Ở ĐÔNG-PHÁP

"AUTO-HALL"

Saigon — Hanoi — Nam-Vang

LÀM ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN Ở ĐÔNG-PHÁP

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU

CON CHIM

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

Hàng

SUPORN PANICH

CỦA NƯỚC XIÊM - LA ĐỌN TẠI GIAN D. 15

GẦN NHÀ CAO - MAN

Có bán đủ thứ đồ quí lạ, có nhiều món đồ xưa cho đến 800 năm nay.

Hãy đến coi lạ lắm, quí lắm.

Bán giá rẻ lắm.

VIỆC TRONG NƯỚC

Nam-Kỳ

SAIGON

Giúp dân bị lụt ở Thanh-hóa

Bổn-báo lần lược đăng qui-tánh phương danh những nhà từ thiện quyên trợ cho dân Thanh-hóa bị lụt vừa rồi.

Bổn báo lại định qua thượng tuần tháng Janvier 1928 đây sẽ tổ chức một cuộc hát nghĩa quyên tại Saigon đặng lấy số tiền ấy tiếp tế thêm nữa.

Những người đã có gởi tiền :

Vũ tiến Tuấn ouvrier à Saigon	1 $50
Bùi đình Khánh	1 50
Nguyễn văn Trạm	1 50
Nguyễn lương Giang	1 00
Nguyễn văn Tích	2 00
Dương văn Hồ	1 00
Hoàng văn Đình	1 00
Ngô văn Long	2 00
Nguyễn văn Tú	1 00
Lê ngọc Khuê chánh quản à Bacliêu	2 00
Lữ minh Tố Thốt-nốt	3 00
Anonyme Saigon	40 00
Nguyễn văn Tôn, Cai-nhum	2 00
Bùi-the-My	5 00
Diệp văn Kỳ	50 00
Đao trinh Nhut	5 00
Lê cuong Phung	5 00
Nguyen khac Hieu	5 00
Nguyen huu Hanh	5 00
Nguyen trung Chai	1 00
Nguyen van Ba	10 00
Vuong quan Phúc	3 00
Duong van Thang	0 50
Doan van Hai	1 00
Ha van Lanh	0 50
Ho van Duc	0 20
Le tan Loi	0 50
Le chanh Dinh 2	0 50
Le van Dinh 1	0 20
Ngo chau Thoi	0 20
Nguyen ngoc Phu	0 30
Pham dinh Khue	0 50
Vo van Chang	0 50

Đồng-cuộc thể-thao Annam

Procès-verbal, du 27 Décembre 1927

Matches đá bữa 1er Janvier đặng lấy tiền để giúp dân bị lục tại Thanhhóa

3 g. 15 tới 4 g. 15. — Tandinh P. đá với E. Giadinh B. Giám-cuộc M. Cho.

4 g. 15 tới 5 g. 15. — Sélection A với Sélection B. Giám-cuộc M. Thơm.

Matches đá bữa 2 Janvier

3 g. 15 tới 4 g. 15. — E. Giadinh với Cholon. Giám-cuộc M. Qui Thomas.

4 g. 15 tới 5 g. 15. — Thudaumột với Victoria. Giám-cuộc M. Nhiều.

Mời khách Hội chợ

Khi qui khách xem Hội-chợ rồi, xin mời đến viếng nhà hàng lụa hiệu :

Nguyễn-đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat nhà buôn nầy là của đồng-bang ta lập ra rất lâu và lớn nhứt ở Saigon bán đủ một hàng lụa, gồm nhiều, sô tố, vân sa, nhung nỉ và đủ các thứ hàng lụa thường dùng, về một hàng lụa qui-khách muốn dùng thứ hàng chi cũng có đủ đã khỏi thất công kiếm hỏi nhiều nơi mà lại giá rẻ hàng tốt. Hiệu Nguyễn-đức-Nhuận cũng có bán dù, giày khăn, quạt, ô trâu, mền gấm, gối thêu, màng chẫn, valise, dầu thơm phấn lược v.v.

Tiện dịp lợi thình qui-khách đến viếng Hãng Nguyễn-đức-Nhuận ở Cho-cả, nơi đây rộng lớn và bán đủ các vật dụng kiểm thời : như là đồng hồ lớn nhỏ đủ thứ, máy hát, đĩa hát, đèn chưng đã để bán thớt, đèn phaly, valise da mền laine, lớn nhỏ đủ thứ, bông vải chưng tết thiệt đẹp, giày, nón chemise, vớ, áo mưa áo lạnh nói tắc nghĩa là bán đủ vật dụng như các hãng lớn kia vậy. Mới đẹp nhứt thì có hai trăm tam tableaux sơn thủy vẽ dầu bên Tây mới gởi qua của các tay danh họa vẽ ! thiệt hay qui-khách thừa dịp có nhiều, chọn lựa ít tấmtreo nhà rất qui.

Một đều nên chú ý. — Những hàng hóa của hiệu Nguyễn-đức-Nhuận thì đều bán giá rẻ hơn các nơi, vì sĩ đồ tại các hãng chế tạo bên Âu-mỹ, lại Annam mình buôn bán thì sở phí nhẹ hơn, cho nên món hàng nào bán cũng rẻ, thật hiệu buôn Nguyễn-đức-Nhuận là hiệu buôn đáng cho đồng bang ta tin vậy.

Có kẻ bớt một thêm hai!

Có một bọn người mình ở tỉnh M.. và B... lên Saigon xem hội chợ. Tới giờ dùng cơm, bèn cậy một tên boy nhà ngủ đắc lại quán cơm ở đường Amiral Courbet. Khi cùng nhau ăn uống xong rồi, chủ quán tính tiền, bỗng có một người trong bọn xin chủ quán bớt cho ít nhiều thì chủ quán cũng vui lòng tùy khách.

Nhưng mà lạ thay, năm ba cắt bọc mà có kẻ xin bớt làm cho nhẹ danh giá cã bọn khuyên ai thôi cũ xin chừa.

Đua ngựa Saigon

CHÚA NHỰT 1er JANVIER 1928

Phần thưởng cho ngựa mới ra độ

Đua trơn 800 m. — 180 $

Serbie	38,5	Filon	40
Vang phi Long	38,5	Hong anh	40
Vang Mhan n	40	Thanh huê	40
Hòng Đinh	41	Bien vite	40
Vàng Hùng	40	Manh than Ngoc	35,5
Annam	38,5	Khim Dinh	38,5
Huỳnh Liên	38,5	Kim Hoa	38,5
Kim Long	38,5		

Phần thưởng Tia son

Đua trơn 2000 m. — 360 p.

Đạm sáp	49,5	Dạm bình Đông	41
Tân Mỹ	40	Vương anh	44
Hồng Cẩm	41	L'Eclair	48
Ô Phụng	44		

Phần thưởng Mỹ-Nữ

Đua rào, 3e série, 2000 m. — 270 $

Bugatti	50	Victoria	46,5
Dragon	48	Gia-phụ-Nự	46,5
Tonu	44	Rigolo	41
La Reine	46,5	Inventeur	46
Motor	48,5		

Phần thưởng Ô-Quạ

Đua trơn, 3e série. — 1600 m. — 180 $

Petit Bonheur	42	Nam-Lung	42
Ngọc-Lang	42,5	Nử-Phụng	38,5
Vang-Đen	44,5	Đam-Bền	42,5
Đam-Bay	44	Kim-Đinh	38,5
Đam-Van	40	Victoire	40,5
O-May	40	Et. Filante	38,5
Liberté	45.5	Capucine	42,5
Lieu-Hoa	44.5		

Phần thưởng Duc de Montpensier

Đua trơn 2000. — 800 p.

Huỳnh Long	48,5	Filon d'Or	50
Rouvelet	48	Platine	44,5
Bon Filon	46		

Phần thưởng Langlais

Đua trơn 1700 m. — 270 p.

Vang Phụng	58,5	Ngọc Lan	62,5
Amazone	63,5		
Espoir	45		

LỜI BÀN

I. *Phần thưởng riêng.* — Độ nầy khó đánh cá vì toàn là ngựa mới chưa rõ tài sức thế nào. Nghe rằng con Vang-Hùng, Van-Than, con Filon, con Kim-Hoa, con Hồng-Đinh và con Manh-than-Ngọc mau lẹ làng, nhưng tôi không dám chắc. Nếu trong mấy con ngựa nầy có con nào giựt được giải nhứt, đánh trúng thì được liền nhiều, ta muốn thử vận đầu năm nên để khi ngựa ra huấn chơn, hãy nhờ mã kinh coi rồi thì ít đồng mà đánh cá, còn theo ý tôi đánh con Vang hùng gagnant, Vang Than II và Manh-than-Ngọc placés Độ nầy có con ngựa cái ô hay lắm nhưng chưa rõ tên gì, lấy làm tiếc lắm.

II *Phần thưởng Tia-son.* — Độ nầy giải nhứt sẽ về phần con Đạm-sáp là ngựa giỏi. Con Hồng Cẩm tuần rồi chạy rất hay, bỏ con Liberté, con Ange Blond, con Chobert dư chưng. Mấy con kia phải kém sức nó.

Con Ô-Phụng hôm 27 Novembre 1927 đua ráo chạy bỏ con Tân Mỹ, Đạm bình Đông và Chobert.

Tôi định con Đam-sáp *gagnante*, con Hồng-Cẩm *placé*.

Nên đánh vớt con Ô Phụng *placé*.

III *Phần thưởng Mỹ-Nử.* — Đám ngựa nầy có bốn có con hay. Con Dragon hay đăm lắm, nếu nài biết kềm nó thì nó sẽ giựt giải nhứt. Con Motor lúc nầy tấn phát nhiều, lại nhảy rào rất hay. Con Reime và con Gia-phụ-nử cũng khá. Con Bugatti bị chở nặng sợ phải thua mấy con kia.

Nên đánh Motor *gagnante*, La Reine và Gia-phụ-nử *placées*.

Đừng bỏ con Dragon.

IV. *Phần thưởng Ô quạ*

Bộ nầy nên để ý con Liberté, con Etoile Filante, con Nử Phụng, con Ô may và con Vang Đen. Con Liberté có ăn mấy con kia rồi chắc nó không mất giải nhứt. Con Etoile Filante kém hơn con Liberté chớ cũng giỏi hơn mấy con kia, con Ô may và Nử Phụng được khá lắm, song còn chờ ngày trả tài.

Tôi định con Liberté *gagnante*, con Etoile Filante và Ô may *placés*. Hãy coi chừng con Nử Phụng.

(Coi trương thứ 8)

C. 21

XIN MẤY ÔNG BÁN CÂY PHÁ RỪNG NÊN CHÚ Ý !

M. Nguyễn-huỳnh-Điều có lời kính trình đặng quý ngài biết : tại Hội-Chợ, stand 21, série C. ông có bày một bộ cưa máy hiệu Ottarva mà ông làm Đại-Lý.

Tới ngày 19 Décembre 1927, sẽ có cuộc thí-nghiệm đem cưa máy cắt cây.

Xin mời quý ngài đến coi

LÚA MỚI

Hãng của chúng tôi sẽ chịu mua lúa mới thứ lúa hột tròn thiệt tốt, mà lúa ấy phải chở đến tại kho nhà máy, ở Cholon và hãng của chúng tôi sẽ bằng lòng trả tiền theo giá lúa chợ, nếu như lúa chở đến mà bán cho hãng của chúng tôi đó thuộc về thứ lúa thiệt tốt thượng hạng thì hãng của chúng tôi sẽ chịu trả tiền mắc hơn giá chợ tùy theo thứ lúa.

N° 222
Quai de Mytho.
CHOLON.

HỘI CHỢ SAIGON
Gian 39 — Giãy E

DƯ'C-THỊNH
CHAUVIN

Bán đủ các đồ mỹ-nghệ Bắc-kỳ coi rất tinh sảo

Xin mời lại tiệm chơi
81 Catinat Saigon

Hội chợ phiên Saigon

Kính cùng qui vị Lục Châu đăng tường hội chợ phiên tôi có xin phép nhà nước đã gà cựa, gà đao cùng là đá cá thia thia ăn thua lớn, xin mời Lục châu ai có gà và cá đến ngày khai chợ Phiên đem đến đá, ngày đến đá gà và cá kể ra dưới đây

Đá gà — Ngày thứ 3, thứ 5, thứ 7 chúa nhựt và ngày lễ

Đá cá — Ngày thứ 2, thứ 4, thứ 6.

Có bán rượu lễ và có đồn cá tài tử Annam

NGUYỄN HỮU TỐC.
N° 59 rue Mac-Mahon.

Muốn bán

Hai cái xe chở bộ hành Camion 15 chỗ ngồi số C. 8417 và số C. 8419 đến đã chạy 1 tháng rồi có bảo kê đến juillet 1928.

Xin viết thư hay là đến mà coi, tại M. Đào-hanh-Thông Géomètre civil làng Khứt-hòa Cù-lao phố Biênhoa.

Đá mau mà lại khéo

Kính cùng qu. ông qui thầy đặng cho tại đường Amiral Courbet, 12 Saigon, ngang hông Chợ-mới, cân Nam-Châu Khách-Lâu có tiệm ĐOÀNH-THÀNH TẠO, mấy ở phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại lại khéo, chắng lâm sai lời, xin mời qui ông qui thầy lới gióc tới tiệm tôi mà thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Chủ-nhơn : ĐOÀN-THANH-TẠO.

Các gánh hát nên chú ý

Rạp hát Thanh-Xương đường Bo. resse số 121 của ông Huyện Cần cho mướn, mấy đêm thường thì 40$00 còn đêm thứ bảy 60$00.

Hát bộ Annam ngày thường 35$; Ngày thứ bảy 60$00.

Nếu qui ông qui cô cần dùng xin đo nơi số 37 đường Chemin des Dames

DONG BAO

Khi nào ra Trung-kỳ, tới Quinhơn, xin nhớ ghé lại Hôtel Lê-văn-An.

PHAN-THANH KHUYẾN,
Quản lý.

SÁCH IN RỒI LẦN THỨ NHÌ

QUYỂN :

Bách-Phần-Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhì nầy có thêm vô mười mấy trương sách nữa, nói về luật mới đổi thuộc về bách-phần. Và con niêm giấy tin-chỉ lại có chỉ rõ cách phạt bách-phần không đúng gia hay là đầu giá.

Ai muốn mua lẻ do mấy chỗ bán sách trong lục-tỉnh đều có trữ bán, 1$00 một cuốn ;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vậy :

5 cuốn sắp xuống trừ huê-hồng : 20 %
51 cuốn sắp lên — 30 %

(Không dám nhận cách lãnh hoá giao ngân).

M. ĐẶNG-BÁ-PHÚC.
Soạn-giả quyển : Bách-Phần-Luật-Giải.
tại Vinhlong.

TRƯỜNG

NGUYÊN-VAN-MÙI

10, rue Martin des Pallières, 10
ngan ga Dakao
SAIGON

Dạy các khoa sau đây rất chuyên môn, và tự-quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệc-quới muốn đặng rõ rằng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó sẽ biết.

CHUYÊN-DẠY KHOA :

BÚT-TOÁN THƯƠNG-MẠI — Thu xếp đủ cách tính số sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót.

Giáo-sư : Cựu học-sanh trường cao đẳng Hanoi, chuyên môn nghề bút toán hơn 5 năm.

ĐÁNH MÁY VIẾT và CÁCH DÙNG MÁY IN NHỎ TRONG NHÀ BUÔN.

Giáo-sư : Một người cựu thơ ký hãng buôn rất thông thạo nghề đánh máy.

VIẾT THƠ TỪ ĐƠN TRANG THEO NHÀ BUÔN. — (Khoa nầy dạy dùm).

Giáo-sư : một ông giáo-sư chuyên môn về khoa nầy. Dạy cách viết thơ từ và chỉ biểu về mẹo luật langsa.

Có đâu chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trang bằng máy viết, và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trùng theo luật Làm kỹ lưỡng và mau.

Giới-thiệu tiểu-thuyết mới

Khuyên đồng-ban chư qui khán quan Hãy xem !!!

Cuốn NƯỚC TRÍ PHỦ NON TÌNH mới ra đây là cuốn tiểu-thuyết rất có ích lợi theo thời kỳ nầy, gồm đủ nhơn tình đạo vị. Có bán tại các nhà sách và mấy gare xe lửa.

Gánh hát «Tân-Thinh»

TRỞ VỀ SAION

Kính trình qui ông, qui bà, đã trót năm nay bổn-ban đi hát lục-châu đến đâu cũng ơn biết qui đồng-bào đoái tình hoan-nghinh nên bổn-ban rang hết sức chấn-chỉnh thêm cho cuộc hát càng ngày được vẻ-vang hầu chẳng phụ lòng Khán-quan chiếu-cố.

Nay tiện đường về Saigon hát lễ « Hội CHỢ ». Bổn-ban tập thêm tuồng lạ, chọn thêm con hát mới, nhứt thiết đồ đồ thêm mới la nên bổn ban định ngày 26 Décembre 1927 sẽ hát tại rạp Eden Cinema Cholon.

Đêm thứ bảy 31 Décembre 1927.

Hát hai suất

Xuất đầu : Hồ khuê các đầu Mao-thủ-bi Phan-trang-Hầu.

Xuất sau : Kỳ hàn đoi hồi Chung vô Diệm (Vì giá như ngày thường).

Mong nhờ qui Ông, qui Bà thừa nhân nơi giúp sức cho người đồng-bang thì bổn bổn lấy làm đa tạ.

« TÂN-THINH » kính thỉnh.

Kháng

tướng mạng như thân

神如命相看

Kính tỏ cùng Lục-Châu chư quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết «THỜI-VẬN» *Công-danh hoa-phước, giàu nghèo,* như thế nào, hoặc số mạng, sang-tử cũng là muốn xem đất, xây nền nhà, chỗ để huyệt-mả cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đã có danh lớn trong «Lục-Tỉnh» đoán cho thì khỏi lầm, người học ít mà làm càng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi đây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng-bào đến xem thì rõ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh :
HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N° 47 Rue Amiral-Courbet
SAIGON

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-08-2022

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Đánh dây thép chỉ đề: 47, *Rue de Canton*, 47. — CHOLON

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG, CHOLON

Dây thép nói số 658

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU

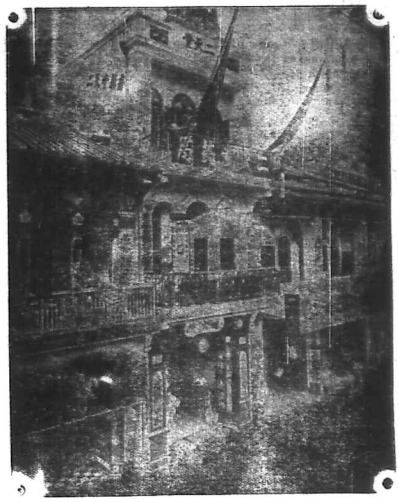

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI DƯỢC PHÒNG

47, Rue de Canton — Cholon

SAVON NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Quí bà, quí cô muốn giữ gìn da mặt mịn màn xem cho đẹp đẽ, bì duy có thứ xà-bong thuốc của bổn đường Y-học-Sĩ VI-TẾ-SANH bào chế ra là mình thôi. Bởi có lắm công chọn lựa nhiều nguyên chất tinh khiết chế ra nên thứ xà-bong nầy thơm tho sạch sẽ, dùng nó thường thì trừ được bịnh thấp độc ngoài da hết ngứa ngày. Nó có sức chịu đựng với nước, không mềm không rả. Dùng nó tắm gội hằng ngày thì cả mình đều thơm. Thật là một thứ xà-bong rất quí nhứt trong hoàn vũ.

Y-phục bất luận tơ hay vải dùng xà-bong nầy giặt rửa thì mau sạch sẽ không hư rách, không phai màu, thật là một thứ xà-bong độ nhứt tốt.

Dùng xà-bong nầy tắm cho con nít thì nước da nó đặng trắng trẻo dễ thương, trừ được chứng thủy độc, ghẻ ngứa, cùng các thứ ghẻ ngoài da.

Bất luận gái, trai dùng xà-bong nầy tắm gội, rửa mặt hằng ngày thì da mặt trở nên trắng trẻo, mịn màn xinh đẹp và trừ được những mụn độc.

Garage de réparations mécaniques des Automobiles

HÃNG SỬA MÁY XE HƠI VÀ ĐỒNG XE

TRẦN-VĂN-HIỆP

Propriétaire

№ 4, Rue Mayer, № 4

—:- *Dakao* -:- *SAIGON* -:—

Kính,

Tôi cho chư quí vị trong lục-châu rõ. Tiệm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không sửa máy, nay tôi đã lập thêm đủ cuộc như là: sửa máy xe hơi đồng thùng xe đi chơi, xe camion đưa đồ cùng chở đồ, đóng xe hai bánh, xe kéo, xe muối, xe kiến, xe bò, cùng bánh vì xe làm muối nệm, áo nệm xe hơi, sơn xe, bán đèn xe, đồ bắc kế ngựa, yên cỡi, áo su, chuông đạp hai tiếng cùng đồ phụ tùng khác. Hễ chư quí vị đem xe đến tiệm tôi thì làm đủ việc khỏi đem nhiều chỗ mà mất ngày giờ. Như chư quí vị muốn hỏi thăm đều chỉ xin viết thơ theo adresse trên đây thì tôi sẵng lòng hồi tin lập tức.

TRẦN-VĂN-HIỆP

La Cochinchine Foncière

19, Môn bài số 19, đường Testard SAIGON

Điện thoại số 663

Quảng-lý: ông Roger DUZAN, Cựu Đầu phòng coi việc khẩn và mua đất Quốc-gia tại dinh Hiệp-Lý Nam-Kỳ.

Phòng vấn tra cứu về việc khẩn đất Quốc-gia ở xứ Nam-Kỳ: khẩn khỏi tốn tiền, thuận mải cùng xin phát mải cùng xin giấy quản-nghiệp.

19, Môn bài số 19 đường Testard, Saigon

Tiếng Hồng-Mao

Ai muốn học tiếng Hồng-Mao, thì cứ tới hỏi tại báo quán Đông-Pháp Thời-Báo, 96 Rue Mac Mahon, Saigon.

NAM NGHĨA-LỢI

dit Thái-Sơn-Quả

DENTISTE

Annam trồng răng

Ngang nhà thương thí Saigon

№ 110, Boulevard Bonnard

COI TƯỚNG

Người có tiếng

Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miềng Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhà giàm. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.

Chư Quí vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tướng định-giá, tôi có người cất nghĩa tiếng Annam; lời biện bạch không sai chẳng hề thêu đệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ấn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái đầu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin quí vị nhỉnh cho kẻ kẻo lộn với kẻ làm bậy mà ăn tiền.

TRẦN-KIM-TIỀN.

208, Rue d'Espagne -:- Saigon

KỶ-NIỆM

GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẢI

Bán rẻ mạt! rẻ mạt!

Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề *Hội xoán*, nên nay định bán các Hội xoán nơi tiệm sẽ *Bởi giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn quí khách trong bảy năm thương mãi.

Một ít bước, một cuốc xe kéo xuống chợ cũ đến tiệm M. François, 76, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bạc ngàn!!!

P. S. - Còn hàng lụa tinh kỹ nầy bán tẩy hết, cho nên hạ nửa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỳ solde trước thập bội. Hàng mới tinh!!! Hãy mua mau mau, kẻo hết.

THI THƠ

TIỆM THỢ BẠC

Nguyễn-van-Thơm

Bijoutier, ancienne maison

NGUYỄN-VAN-GIÁO

№ 21, rue Schroeder, Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời những là: trâm, chuyền, kiền chuỗi, bông tai, núc áo, vàng đôi, kiền cẳng, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc vân vân...

Đũ thứ theo kim thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đưng món chi xin đời gót đến tiệm tôi hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cầu dùng món chi tôi cũng hết lòng cần thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo: NGUYỄN-VAN-THƠM.

Bijoutier, 3, rue Schroeder, Saigon

CHƯA MUỘN

vì cảnh trường

Rapid'Progress

Boîte postale 48

CHOLON

Có sanh ở đế ra một cách mới và riêng dặng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.

Ai biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa hiểu; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhờ.

Hơn bốn trăm môn đệ lấy làm vui lòng và thâm cảm cách dạy của trường nầy.

Cảnh trường lo rõng việc gởi bả đến nhà mà thôi.

Xin gởi một con cò 5 chiêm cho tôi trả lời.

Anh em nên hỏi thăm lập tức. Xin gởi một con cò 5 chiêm dặng trả lời.

RAPID'PROGRÈS

Boîte postale 48

CHOLON

Kiếm những người giúp việc có nhiều ý-kiến hay về việc học.

Nam-Hải quán

Ở mé biển Nam-Hải, cách châu thành Bacliêu 8.000 thước.

Nấu ăn kỹ lưỡng. Phòng-ngủ tinh khiết, mỗi bữa chúa nhựt đều có nấu Bouillabaisse.

Ăn giá vừa

HENRI HUMBERT

« AUX BIJOUX FIX »

78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon

Nouvel Arrivage

Raquettes de fabrication française cadre frêne 1 choix renforcée aux épaules, cordée avec des boyaux blanc et noir	la pièce	15 $ 00
« Perfectus » (spéciale)	"	12 00
« Match »	"	10 00
« The Voss »		
Presse raquette facrication courante	"	1 00
Balles de Tennis marque « Bells » caoutchouc rouge pleines très élastiques	"	0 35
Ballons de Foot-ball Association, garantis Taille réglementaire.		
« Titanic » ouverture plein cuir 14 sections		13 $ 00.
« Audacieux » coupe évidée 12 sections		10 $ 00.
Vessies n° 5 réglementaire la pièces		1 $ 20

Expédition franco contre mandat poste.

PHOTO THUẬN-KÝ

Propriétaire: TÀ-VĂN-CẦN

Ex-directeur de la Maison

Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)

№ 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà đặng rõ: Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu quí ông quí bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây quí khách muốn hỏi về công việc làm đều chỉ xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KÝ, kính cáo

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI

Propriétaire-Gérant

19-21, Rue Amiral-Roze, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, đầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage » và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Quí khách ở xa, muốn cần dùng môn chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho quí-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone: 441

Adresse Télégr.: TANDI-SAIGON

HOTEL D'ANNAM

№ 72 » 74, Rue Chaudoc

№ 15 Carabelli

NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

Phòng ngủ dưới đất và trên lầu, rộng rãi, mát mẻ, sạch sẽ, thanh tĩnh

Chủ nhơn: HUỲNH-HUÊ-KỲ

---

(13)

Hoàng-hoa-Cương

Dịch-giả: NGÔ-TẤ-TỐ

(Tiếp theo)

B — Vụ mua và vận-tải và phân phát các thứ súng

Chuyến nầy các thứ súng, mua ở Nhựt-bổn thì là Lê-trọng-Thực, mua ở Annam thì là Hà-lữ-Hiệp Huỳnh-Hoán, mua ở Xiêm-la thì là Hồ-Nghị, mua ở Hương-cảng thì là Trần-tử-Nhạc, Ly-kỳ-Đường. Trong bấy nhiêu súng đó trừ ra số súng mua tại Hương-cảng, thì sự vận-tải đặng tới Hương-cảng cũng không phải sự dễ.

Vận súng ở Annam tới Hương-cảng thì là Hà-thiện-Hiệp Huỳnh-Hoán và một người Pháp — người Pháp dùng đặng hộ-tống trong những khi ra cửa biển vào cửa biển. — Vận súng ở Xiêm-la tới Hương-cảng thì là Trương-Mai-Sanh, những súng đó đem xếp cả vào phòng mãi-biện, đều không lở làng chi hết. Súng ở Nhựt-bổn đem về Hương-cảng lần thứ nhứt, tất cả các thứ súng 115 khẩu, mà tải bốn ngàn viên. Số súng ấy nhiều hơn hết, mà lại về được sớm nhứt, vận-tải số súng ấy do ở các đồng-chí về học-giả.

Hương-cảng là chỗ cửa bể không đánh thuế, xưa nay hành-khách đi lại, không bị khám hành lý bao giờ, cho nên nội các thứ súng của dân-đảng khi ấy, đều định bọc làm hành-lý mà vận về Hương cảng. Một ngày kia Hồng-thừa-Điểm thấy chiếc tàu Kim-sơn ở Thượng-hải tới Hương-cảng, lính cảnh-sát đón khám hành-lý của hành khách, Hồng về báo ngay với Huỳnh-Hưng. Huỳnh liền điện sang Nhựt-bổn, dặn ai về Cảng thì phải có ý. Bấy giờ Ngô-ngọc-Trương ở Nhựt-bổn đương giao phát các thứ súng, bèn đem việc ấy bảo với người đem súng về chuyến ấy là Châu-lai-Tô học-sanh ở Hồ-nam, và lại vì Châu đòi lấy vé tàu hạng nhứt. Châu trưởng Ngô cần cho Châu giữ mình, khi tàu qua Môn-ty bao nhiêu súng vất cả xuống biển, ngờ đâu tới Hương-cảng, có việc chi hết. Vì bỏ đi mất một số súng ấy nên lại phải mua thêm.

Cách vận súng vào tỉnh, trước thì Hồ-Nghị định rằng: bao nhiêu súng đóng vào rương tóc rối, tải về Hương-cảng, tại cầu Nga-áp mở một sở công-ty buôn tóc, ở tỉnh mở hai sở. Chuyến về việc đó là Trần-kính-Ba và bọn Lưu-Tế-Xuyên. Khi trước, dùng những túi nhỏ giả làm bao tóc bọc đạn vào trong, vận được ba chuyến như thế, trước còn ít sau nhiều lần, đều được ổn-thỏa cả, cũng nhờ về con đường ấy mà bọn Quách-Hán-Đồ và nữ đồng-chí là Quảng-Muội đem số súng mua ở Sài-gòn dấu vào đường sắt, dài trang và các chậu hoa lần-lần tải về những y-viện ở Cửu-giang, rồi lại từ những y-viện ấy chuyển lần vào tỉnh.

Dương-quang-Hân thì tự nhân chị vận binh-khí một mình. Lần trước Dương ăn bận giả làm lái buôn to, mang sáu khẩu súng xuống tàu thủy, rồi đem vào dấu ở nhà ảnh-tướng Lệ-trân. Lần sau Dương gói súng vào hành-lý rồi dùng giấy lảnh-sự hộ-chiếu (tức là nhận cho thông hành) của Dương mang ở Tân-gia-pha về, đặng xuống tàu Kim-sơn vào tỉnh. Tới tỉnh, viên kiểm-tra ở sở Hải-quan khám giấy hộ-chiếu. Giấy hộ-chiếu của Dương đề đã lâu ngày, vết gấp mòn bở, viên kiểm tra cầm tới thì đứt, mới bảo Dương rằng: «Giấy hộ-chiếu của ông đã lâu ngày rồi, đổi việc thông hành không có giá-trị». Dương luống-cuống, liền làm bộ muốn đánh viên kiểm - tra. Chủ sở Hải-quan là người Anh trông thấy, hỏi lại cớ gì... thì Dương vu cho viên kiểm-tra hủy giấy hộ-chiếu của mình. Chủ sở cho đó không khám nữa, Dương đem hành-lý gởi ở Trung Tây lữ điếm. Tối đêm mới chuyển vào nhà Lệ trân, rồi sau Dương thuê một cái nhà ở phố Việt-tụ gần sở Quán-giới, giả làm sắp sửa cưới vợ, nhờ chị dâu là Lã-thị giả làm bà chủ, bọn Châu-chí-Trinh Quách-Hán-Đồ và nữ-đồng-chí là Hồ-Ninh-Viên Trần-thục-Từ cũng dự vào đám cưới ấy, bao nhiêu súng ở nhà Lệ-trân gói xếp làm đồ dẫn cưới, vận tới đó.

Ngày 24 tháng ba thì súng mua ở Nhựt-bổn cũng lục-thục tới lần, số súng nầy đều đóng làm kiện tóc rối mà vận vào tỉnh.

Huỳnh-Hạc-Minh lại nghĩ ra cách dùng sở Đoan vận súng, đem súng đóng các thùng đồ hàng, mà hàng đề là những thùng «sơn mùi» rồi thuê sở Đoan vận vào tỉnh. Khi các thứ súng đã đóng hết vào thùng, ngày 26 tháng 3 gởi đi. Ngày 27 số súng mua lần thứ hai ở Saigon cũng tới, số súng mua ở Nhựt-bổn cũng đem tới hôm ấy người mang về là bọn Lâm-thời-Sáng Lâm-giác-Dân. Các số ấy, đều đóng làm thùng sơn gởi đi tất cả.

Khi đó đảng cách-mạng đã hiệp cả ở tỉnh, ngày khởi-sự cũng đã định rồi; những súng đã vận tới, phải đem chia phát cho các sở, đặng chờ lúc phá tỉnh. Bao nhiêu số súng đóng làm thùng sơn gởi sở Đoan vận tới, thì chiều ngày 28 lại chuyển sang Khê-giáp. Bọn Huỳnh-Hạc-Minh Lý-ứng Sanh và nữ-đồng-chí là bọn Từ-tôn-Hân Chác-giáp-Hoa lật quật suốt đêm mở các thùng sơn lấy súng ra, lại sợ lắng giềng nghe thấy những tiếng kỳ-cạch, mới cùng kẻ dân người hát cho lấp đi. Sơn ở trong thùng thì đổ nước dục vào, rồi đem đổ xuống hồi nước ở cạnh đó.

(Còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Phần thưởng riêng

Vợ chồng thầy Nguyễn-văn-Nghĩa, tác chứng 26 tuổi, làm ký lục và coi công sở cho tôi tại Longthành, trốn có cắp theo một số bạc 1.380$00, và nhiều giấy tờ về việc tiền bạc.

Nếu ai bắt đặng sẽ thưởng 100$00

Chỉ giùm có bằng cớ thưởng 50$00

Nay cẩn cáo

LÊ-KIM-TỴ

Entrepreneur

à Longthành (Biênhòa)

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

Nếu muốn có kiểu hoạ hình, giấy lấy hình, nước thuốc rửa hình và những máy chụp hình kiểu mới giá rẻ:

Nếu có cần dùng cuvette, chassin, chưng máy bằng sắc và những đồ dùng khác;

Nếu đến nhà chụp hình

PHOTO-NADAL

118-120, rue Catinat

RẤT HỮU DỤNG RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên. Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu bản đồ, hình giảng, văn-vân... không buộc phải mua.

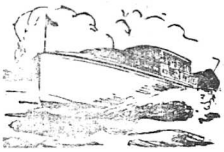

Salon Nautique

Môn bài 460 đường Paul Blanchy

Saigon (Tandinh)

Thuốc điếu hiệu con Ngỗng

鴨香 唛煙

CIGARETTES CANARD

Agents exclusifs :

Lucien BERTHET & Cie - SAIGON

J. B. LOUVET

CUỘC ĐUA VÔ ĐỊCH NAM-KỲ 100 NGÀN THƯỚC

Hãng "AU SPORTIF FRANÇAIS"

135, Rue d'Espagne 135 — SAIGON

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người :

Hạng 3: M. Lakermance cỡi xe J. B. Louvet

6: M. Thông id. id.

21: M. Mô id. A. S. F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy

Có bán tại hãng:

Au Sportif Français

135, Rue d'Espagne, 135 -:- SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây và cũng có bán xe máy hiệu :

ELDÉE và A. S. F.

và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu :

BERGOUGNAN

Bán sỉ và bán lẻ — Đồ đã tốt mà lại rẻ

HUỲNH-KIM-VÂN

Ngân Tòa bố Travinh Đại-lý độc quyền

TRAVINH và VUNG-LIÊM

HÁN VIỆT THƯỜNG-ĐÀM

漢越常談

Lời bô - cáo

Bổn-báo mới được thừa tiếp một ông bạn yêu qui là ông Thái-bình-dương rất có nhiệt-tâm đối với đồng-bào muốn đem sự nghe thấy của ông trong bấy nhiêu năm ở Viễn-đông ra mà cống hiến cho đồng-bào Annam ta một món tiếng Quảng-Đông. Thiết tưởng cũng là một điều có bổ-ích cho đồng-bào Annam ta trong lúc giao-tế này, nên từ nầy lại thêm một mục « Hán - Việt Thường-Đàm » của ông Thái-Bình-Dương đặng cống-hiến cho qui độc-giả.

Đ. P. T. B.

Thiết nghĩ nước Việt-Nam ta, lại với nước Trung-Huê, tương-tiếp cùng nhau, nên chi tự-cổ chí-kim, đồng một văn-tự, đồng một thể-tục, và ngôn-luận cũng là mượn tượng nhau, vậy thì nay anh em chúng ta, cần phải học cho biết nói tiếng người một nước lân-cận với ta đây, nếu một ngày kia, mà hai bên ngôn-ngữ thông hiểu nhau rồi, nhiên hậu mới có cảm-tình, có cảm-tình, nhiên hậu mới có thân-thiện, có thân-thiện, nhiên hậu mới có đoàn-thể liên-hiệp nhau đặng.

Cũng vì thế, mà ngày nay tôi ra viết mục « Hán-Việt Thường Đàm » nầy, nguyện gần công giúp ích cho hai đàng, là bên phía nhựt-bản tàu, thì tôi cũng tính viết thêm mục nầy nữa, đặng phiên dịch lại tiếng Annam ta, còn bên bảo ta, thì tôi dịch ra tiếng tàu, chủ ý của tôi, là muốn cho hai đàng tiện bề giao-thiệp, nói tóm một đều, đặng cùng nhau cho dễ giao-thông thương-mãi, nay tôi viết mục nầy, chỉ dùng văn thường, cốt truyền-bá chánh một thứ tiếng Xản-Xèn, (là thứ tiếng tỉnh-thành Quảng-đông) trước thì tôi dịch đủ hết các tiếng thông-dụng thường ngày, sau biết nói ít nhiều rồi, thì tự mình biến lấy học thêm, chớ tôi chẳng có đặc thêm văn mới xen vào, mà làm cho khó hiểu, và hay lầm lộn trong sự mới học nói, như bạn thanh-niên ta, ai là người hữu-tâm hữu-trí, có dể ý đến tiếng nước ngoài, thì cứ xem lần mục « Hán-Việt Thường-Đàm » thì tự-nhiên biết thêm được một việc rất hữu ích cho mình vậy.

HOÀNG-KIM-LONG

Biệt-hiệu Thái-Bình-Dương

Thầy biết nói tiếng tàu không?

Tôi biết nói ít nhiều.

Thầy họ chi và tên chi vậy.

Tôi họ Lê tên Văn-Hữu.

Thầy năm nay được bao nhiêu tuổi.

Tôi năm nay 19 tuổi.

Thầy bây giờ làm công-nghệ gì.

Tôi ở tại «Việt-Nam Ngân-Hành» đương chức thơ-ký.

Mỗi tháng tiền lương được bao nhiêu.

Mỗi tháng tiền lương được 60 $.

Nhà thầy bây giờ ở đâu.

Nhà tôi ở Saigon đường Catinat.

Thầy còn buôn bán nữa không.

Không, bây giờ tôi thôi buôn buôn bán rồi.

Nè bạn coi nhựt trình gì đó.

Tôi coi báo Quốc-ngữ annam.

Coi thứ hiệu báo nào đó.

Tôi ưa xem « Đông-Pháp Thời-Báo » hơn.

Tiệm thầy năm nay buôn bán khá không ?

Tôi năm nay buôn bán bình-thường.

Thầy vui lòng buôn bán với tôi không g?

Tôi muốn lắm chớ.

Thầy cùng tôi, cũng là người một nước da vàng với nhau.

Tối nay có Chợ phiên.

Anh có đi coi Chợ phiên không.

Chợ phiên thiệt là nhiều đồ coi.

Có người tàu, người tây, người nhựt - bổn, người annam, người hồng-mao, người xiêm-la, người hỏa-lang, người ấn-độ, bán đủ các thứ đồ.

Nị (1) hiểu cỏn thôn quả mụ.

Ngộ (2) hiểu cỏn xế-xiều.

Xính-xán nị cú-xưng mén-mách.

Ngộ xưng Lẫy mén Mảnh-Dậu.

Nị cấm niền kỷ tố xui.

Ngộ cấm niền xập-cầu-xui.

Nị cá-hạ chủ mách dệ cùng ngầy.

Ngộ chồi « Dịch-Nam Ngảnh-hòn » tòn xi-ky.

Mụi dịt cùng ngảnh tắc kỷ tố.

Mụi dịt cùng ngảnh Lục - xập-mảnh.

Nị chi-cá cá-hạ hay bình-xi.

Ngộ úc hẳy xấy cung phản-di-cái.

Nị chùn dậu chủ xảng-di mụ.

Mụ, cá-hạ ngộ mụ chủ xảng-di.

Quảy phản-dậu nị thầy mách-dệ bu chỉ.

Ngộ thầy ổn-nam cọt-bị bu chỉ.

Thầy bình-hủ bu chỉ.

Ngộ chùn-di thầy « Tùng-phạp Xi-Bu ».

Nị cảng xảng-di cấm niền hủ mạ.

Ngộ cấm niền xảng-di phừng-xòn.

Nị chùn-di thùn ngộ chủ xảng-di mụ.

Ngộ hủ chùn-di.

Nị thùn ngộ, tủ-hẳy thùn-mai huòn chủng dảnh.

Cấm mạn dậu dề-xị.

Nị dậu hui-thầy dề-xị mụ.

Dề-xị chánh tố dệ thầy

Dậu hòa dảnh, xấy dảnh, dạch-bùn dảnh, ổn - nam dảnh, hùng-mủ dảnh, xiêm-lỗ dảnh, hồ-láng dảnh, dưng-tù dảnh, mái cọt-dón phố.

Tiếng Nị (1) là mầy, Ngộ (2) là tao, nhưng mà nó là một tiếng thông-dụng, nên nói chuyện cùng người trưởng lão, hoặc trong thân ông bà cha mẹ, cậu cô chú bác, thầy đều dùng tiếng nị ngộ mà xưng-hô được cả.

THÁI-BÌNH-DƯƠNG.

(*Còn nữa*).

TIỆM TANG-KHANH-LONG

Tại SAIGON

Đường Bonnard, số 84. (nhà sơn màu đỏ)

Các thứ hàng bên tây mới lại thiệt nhiều, xin kể sơ ít thứ: Áo mưa bằng Saten và Crabardine Caoutchouté. Áo Pardessus có nhung đủ thứ, đờn ông và đờn bà. Giày bottines, souliers hiệu Paralux thiệt tốt, nón feutres hiệu Lyon, đủ kiểu đủ màu, bán sỉ giá thiệt rẻ, qui khách mua về bán lại sẽ có lợi nhiều, muốn chọn lựa đồi chác sao bổn hiệu chiều cho vừa ý, vì bổn hiệu lãnh làm Đại-lý cho hãng lớn tại Paris, nên lúc nào trong tiệm cũng có trữ 5, 6 ngàn cái nón đủ kiểu kiểm thời, giá từ ba chục đồng một lô sắp lên.

Về việc may quần áo, bổn hiệu có đủ thứ Laines, Gabardines, Serges Huê-kỳ, và hàng Smoking. Nỉ đen rất nhiều, Thượng hạng từ 8 đồng tới 12 đồng một thước, bán lẻ và may, thợ cắt may rất kỹ càng xin qui khách chiếu cố.

Nhà sơn màu đỏ, số 84, đường Bonnard chuyên bán giày nón và may quần áo rất đúng, xin kính mời.

TANG-KHÁNH-LONG

Cáo bạch

Áo Caoutchouc bận mưa

và Gabardine bận lạnh

		CAOUTCHOUC MỘT LỚP				CAOUTCHOUC 2 LỚP LỚT SỌC BẰNG VẢI				CAOUTCHOUC 2 LỚP LỚT SỌC BẰNG VẢI			
		N° 300	N° 250	N° 100	N° 600	N° 500	N° 425	N° 400	N° 70	N° 750	N° 775	N° 800
Con nít	0m 70		8 $ 40									
	0m 80		8 70									
Người thấp	0m 85	9 $ 50	9 00	8 $ 00	Thường hàng	13 $ 50		10 $ 50				
	0m 90	10 50	9 70	9 10	19 00	15 00	13 $ 00	11 50			17 $ 00	17 $ 50
	0m 95	11 00		9 40	20 20		13 80					
Người trung	1m 00	11 50		9 70	20 70		14 20				17 50	18 00
	1m 05		12 00	10 00	21 50		14 70		14 $ 00	17 $ 50	18 00	18 50
người cao	1m 10	13 00			22 50		15 50			18 00	18 50	19 20

Áo ciree (Ngoài cao-su lăng trong lót rằng vuôn) thước tất và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đờn bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp nhựt giá 31 $ tới 34 $ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**

158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào mua xin đo bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cở cho vừa.

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ

La Rizerie Moderne

159, Boulevard de la Somme, Saigon

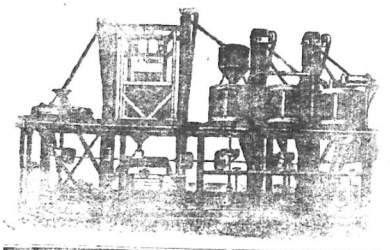

Có bán máy hơi lớn nhỏ, có bán máy hiệu TYPHOON và DUTILIX của Allemand chạy rất tiện vì dầu chạy không hao, mà giá lại rẻ.

Có bán máy hơi lớn nhỏ. Lò lửa (nồi hơi) đủ thứ, một và 2 ống. Máy chạy bằng dầu cặng (Mazout).

Tại hãng : có một vị rất rõng nghề máy móc có mẫn tại nhà máy xay lúa ; cao trong Chợlớn trên 10 năm.

Dù mưới kèo !

Muốn mua dù mưới kéo, cán trắng, lợp bằng vải batiste trắng có brodé và kết-ren xin mời lại hiệu :

NGUYỄN-VĂN-TRẬN

94-96, Bd. Bonnard

SAIGON

Giây thép noi số 178

Mà lựa : CÓ NHIỀU KIỂU LẠ

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

HÃNG XE HƠI JEAN COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Ở TẠI HỘI CHỢ SAIGON

Có chưng ở gian xe hơi và gian xe máy

Số 5 : Những xe hơi kiểu mới

Số 4 : Những xe hơi chở đồ nặng hiệu « Classic » và « De Dion Bouton ».

Số 1 : Đủ kiểu xe máy đạp và xe máy dầu hiệu Dainty-Wonder.

Xin hãy coi những cuốn mục-lục về giá riêng trong lúc Hội-chợ.

TRAN-DUY-BINH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON

KHẮC CON DẤU CỘNG VÀ BẢNG

LÀM THÔNG LIỆN HIỆU HỶ

LÀM CÁC THỨ NÓN BẰNG CAO SU

GIÁ RẺ ĐỒ TỐT GIÁ RẺ

MỚI CÓ LẠ

Phòng ngủ mới, chưa ai có, hơn các chỗ hết, có thang máy điện đi lên phòng, mỗi phòng đều có cầu-tiêu, buồng tắm, máy nước chảy luôn luôn tại trong phòng, làm theo kiểu bên Tây, có thư ký sạch sẽ vô cùng, giá tiền không mắc hơn các chỗ

TỪ 3$ 50, 3$80 TỚI 4$ 00.

CÓ NĂM CHỤC CĂI PHÒNG
Có chỗ để xe hơi cho quí khách

Góc đường Boulevard Bonnard và Filippini lại nơi đường Sabourain

GRAND HOTEL DE L'OUEST

ĐẠI PHONG CẢNH KHÁCH LẦU
NGUYỄN - PHONG - CẢNH *Propriétaire.*
GIÂY THÉP NÓI : 437
Kính mời quí khách đến nghỉ chơi cho biết

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

DỰ CUỘC

HỘI CHỢ PHIÊN SAIGON

GIANG HÀNG SỐ 1 VÀ 36

GẦN BÊN GIÂY XE HƠI (AUTO) VÀ MỸ NGHỆ BỔN XỨ

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Cocong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh v. đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ cang lắm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen. duy có vải tam-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải giả công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN-HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trổ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bon-hiệu nên có kẻ gian nhơn dục lợi đo mưu bắt chước Bon-hiệu làm ra nhiều thứ vai khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chúc thì cũng có thứ tốt thứ xấu. nên chi đầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su tưởng qui khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chúc nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của Bon hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chữ nhơn thì mới kho lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bon-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bon-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hàng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1. 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
3. 1 con cá Kim-ngư xanh
4. Van-Hòa con gà trắng
5. Van-xuân-Long xe lửa.
6. Van-Hòa Phi-thoàn.
7. Van-xuân-Lăng bướm-bướm
8. Van-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chữ-nhơn kính đồn.

Pathé-Baby

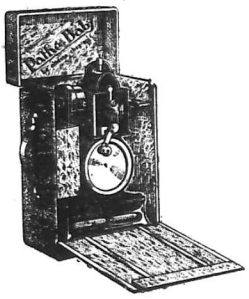

Máy hát bóng kiểu « EFC » có hai mốc kiểu mới để hát films 10 thước và 20 thước

Từ 90 cho tới 110 volts	54$00
— 32 — 250 —	58 50

Máy hát bóng kiểu « SCOLAIRE » có một mốc chạy khỏi cần hơi đèn điện — 90 00

Magnéto quây tay để gắng vào máy hát bóng trong mấy chỗ chẳng có đèn điện cũng là mấy nơi xa thành thị — 58 00

Films 10 thước 1$15 } Làm riêng cho xứ nóng
— 20 — 2 30 } và không có nhạy lửa

Mục lục films có hình sẽ gởi cho khi nào có gởi theo 0$50, tiền ấy sẽ hoàn lại cho trong khi nào mua đồ trên 20$00.

PATHÉ-ORIENT

:- N° 10 Bd. Charner -:- SAIGON -:

Một mình làm Đại-lý cho cả Đông-Dương

TÌNH LÀ GIÂY OAN

TIỂU THUYẾT PHÁP

Dịch giả : *Ngọc-Diên-Long*

Ông Bớt-co-Thanh ngồi nghĩ : «Nếu bà biết Gô-di-Tơ xuống thấy ta thì chắc người lại trở lên liền. Chi bằng ta trốn nơi cánh cửa người xuống không thấy, mở cửa ra, chừng ấy ta sẽ đóng cửa mà nói chuyện thì người lành chẳng đặng. »

Nghĩ như vậy rồi, ông né nơi cánh cửa.

Một chập, bà Gô-di-Tơ xuống. Bà vô phòng khách không thấy ai, bước cánh cửa thì ông Bớt-co-Thanh khép cửa lại và nói :

— Bây giờ, ở đây có đôi ta mà thôi.

Bà thấy ông Bớt-co-Thanh thì sợ hồi la lớn.

— Ủa, chàng ở đây sao ?

Bà ngỡ là hồn ông Bớt-co-Thanh theo mà dấn dịch, muốn chạy trốn. song không có ngõ nào.

Ông Bớt-co-Thanh nói :

— Ngươi chớ kiếm nơi mà trốn lánh. Ngươi chạy tới đâu ta theo tới đó. Bởi ngươi nghĩ rằng ta bị giam, có lính canh giữ, nên ngươi an lòng mà chẳng sợ chi. Trong ý ngươi nói : « Nó vô tội, nó bị ở tù thây kệ ; ta có tội ta khỏi ấy là may của ta ' » Ngươi tưởng như vậy lầm lắm ; nay ta đến đây. Ta như vầy, ngươi lại cho ta là một đứa đốt nhà người, cố sát người.

Ông Bớt-co-Thanh nói như vậy rồi cười gằn. Ông lại nói :

— Ngươi thiệt là ác.

— Thôi đi, ngươi chớ chối. Bởi ngươi hơn nọ sợ ta chạy đi nói với chồng ta nên ngươi đốt nhà ta đặng chồng ta ra mà bắn.

Ông Bớt-co-Thanh trả lời :

— Ngươi kiếm chuyện thiệt ít ai bì. Ngươi đốt hết thơ từ của đôi ta đặng để chối cái tội dâm phụ. Khi trước ta lấy ngươi thì ta sợ ông Gô-di-Tơ, còn ngày nay ta chẳng sợ ai hết.

— Ngươi nói ngươi vô tội, vậy chớ ai đốt nhà ta và bắn chồng ta.

— Ngươi chớ ai. Ngươi hôm đó nghe ta nói rằng nếu ngươi không chồng thì ở luôn với ngươi, chớ chẳng hề cưới có Thân-an-Mỹ. Bởi ngươi muốn gôa chồng nên ngươi bắn ông Gô-di-Tơ. Như vậy ngươi còn dám hỏi ai bắn chồng ngươi.

Bà Gô-di-Tơ nghe mấy lời ấy đường như bị xét đánh, trả lời rằng :

— Lẽ nào ta đốt nhà ta và muốn giết chồng ta.

Ông Bớt-co-Thanh không trả lời.

Bà Gô-di-Tơ lại nói :

— Bây giờ ngươi đến đây có ý gì ?

— Ngươi phải nói thiệt rằng ngươi có tư tình với ta và khai rằng đêm lửa cháy ta cùng ngươi đốt hết, thơ từ của đôi ta rồi ta lấy tro ấy mà giải nên tay ta dính thang.

— Ta chẳng hề khai như vậy. Nếu ta khai như vậy ngươi cũng không khỏi tội, mà ta lại bị án đồng lõa nữa.

— Ngươi phải khai.

Bà Gô-di-Tơ đứng suy nghĩ một chập rồi nói :

— Thôi, tôi xin chàng tính như vầy. Bây giờ chàng đã ra khỏi khám; vậy tôi bỏ hết chồng con, tôi cùng chàng trốn đi xứ khác.

— Không. Thà ta bị đày chớ ta không thèm đi với ngươi.

— Vậy thây kệ ngươi !

Ông Bớt-co-Thanh giận lắm, chợt có người bước lại xô cửa vô và nói;

— Ta đã nghe rõ hết đầu đuôi.

Người nói đó là ông Gô-di-Tơ khi nghe tiếng vợ mình la, thì rảng sức ngồi dậy lần hồi xuống thang lầu, lại cửa phòng khách núp mà nghe.

Ông bước vô. Miệng thì nói vậy, tay thì cầm súng sáu mà giơ lên.

Ông Bớt-co-Thanh không sợ chút nào. nói:

Tôi đã lỗi, xin ông bắn đi.

— Không. Ngươi làm xấu cho ta, ta để ngươi đi đai hình cho mang xấu.

Ông Gô-di-Tơ nói rồi ha sung xuống. Bà ông rảng sức đứng nghe hai người cãi lẫy nên mê lắm, ông te xuống Ông Bớt-co-Thanh lật đật thoát ra ngoài.

Bữa sau, quan Trạng-sư Phô-Ga mời vưa thức dậy, An-Ton vô phòng ông, bộ hơ hải nói rằng :

— Thưa ông, người ta nói cung hết rằng ông tôi đã trốn.

— Nói bậy.

Quan Trạng-sư ra phòng khách, gặp cô Thân-an-Mỹ. Cô nói :

— Ông Bớt-co-Thanh gần bị xử nên ra mà từ giả người của ông thương.

— Cô lầm rồi ! Ông Bớt-co-Thanh hết thương bà Gô-di-Tơ đã lâu.

— Té ra ông Bớt-co-Thanh có tư tình với bà Gô-di-Tơ sao ? Vậy mà tôi tưởng bà ấy là một người đơn bà rất hiền đức. Nay tôi mới rõ vì sao ông Bớt-co-Thanh bị hại.

Quan Trạng-sư đi lại khám.

Khi ông đến cửa thấy quan Thẩm-án, quan Biện-lý và quan thầy Ge-nho-Bớt đứng trước cửa. Ngài chào rồi đi thẳng lại chỗ giam ông Bớt-co-Thanh.

Ông Bớt-co-Thanh thuật hết các chuyện đêm rồi và nói :

— Nếu ngày xử ông Gô-di-Tơ khai cho tôi, chắc tôi bị kêu án.

Quan Trạng-sư Phô-Ga ra về đến quan Trạng-sư Mạc-Ghi mà tỏ hết các việc.

Các tờ báo Gô-vơ-Te đều cho hay rằng vụ ông Bớt-co-Thanh bữa thứ năm xử.

Thứ năm. Trong phòng xử thiên hạ đông đảo. Đúng giờ, ông Bớt-co-Thanh lên. Ông ăn mặc tử tế. Trên ngực có đeo tấm kim bài ngủ đẳng hữu tình. Ông bộ thì buồn mà sắc không lo. Quan Chánh-tòa hỏi, ông chậm rãi trả lời như hai quan Trạng-sư đã sắp dặt với ông trong khám.

(*Sau sẽ tiếp theo*)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Các quí ông, quí bà về coi Hội-chợ Saigon, thế nào cũng nên tới thăm tiệm

活伯杜
Đỗ Bá Hoạt

HANOI, 18 JULES FERRY

Foire de Saigon, Série A, nº 28

Bán ròng đồ thêu màu

Ngang cửa xứ Nam-kỳ ngó qua

A. DENHOLM

Nº 41, Rue Chaigneau -:- SAIGON

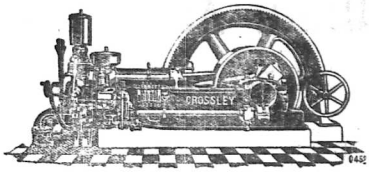

Thiện nghệ về việc rập máy xay lúa gạo.

Đã rập hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng. — Đồ thay đổi — Dây trần Emerie vân vân... May làm dầu, làm đường, vân vân... giá phải chẳng

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

PHÙNG-VĂN-XUÂN

15 và 17, rue Sabourain, Saigon

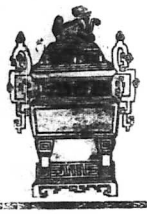

Kẻ cửa phòng ngủ Nguyễn-phong-Cảnh ngó qua, ngang hông chợ mới đi tới.

Nhơn vì năm nay có hội chợ (Foire de Saigon) vừa dịp tết lấy nên bổn tiệm sửa soạn rất nhiều đồ cẩn, đồ chạm, đồ đồng, đồ thiếu màu, đồ ngà, đồ bạc, đồi mồi, lại có chế nhiều kiểu Salon và nhiều kiểu tủ theo lối kim thời chạm rất tinh sảo và cẩn tế.

Mới các ngài có dịp rảnh về Saigon chơi xin ghé lại bổn tiệm như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm rất hoan nghinh xin tính giá hạ hơn nơi khác.

Nhà hàng Nam-kinh

11-13, Đường Lefèbvre -:- SAIGON

Chúng tôi lấy làm hân hạnh mà bố cáo cho đồng bang biết rằng kể từ ngày 1er Septembre, nhà hàng chúng tôi từ 7 giờ mai đến 10 giờ tối, có tiếp khách luôn luôn. Cách tiếp rước đông-bang rất sốt sắn.

Chúng tôi cũng có lãnh dọn tiệc hết hạng mấy trăm người, người nấu ăn rất thiện nghệ và cách sắp đặt rất vừa lòng quan khách.

Quí khách đặt thử một lần thì sẽ biết lời chúng tôi nói chẳng ngoa.

Ngày thứ năm và thứ bảy có nhạc Annam.

Chủ nhơn
TRƯƠNG-VĂN-CÔNG
Hội-đồng thành phố Chợlớn

Xe máy đẹp, đèn Succès

SÁNG HƠN CÁC HIỆU ĐÈN KHÁC

Hãng chúng tôi có trữ bán mấy hiệu xe máy đẹp:

Malbroungn, Talbot, D. I. C. Automoteur và mấy hiệu xe máy khác có đủ màu.

Quí vị muốn biết sự chắc bền nơi phòng các hiệu xe của bổn hãng xin lưu ý như sau đây:

M. Hương-quản Văn-công Vĩnh tại Quantre mở cuộc đua ngày 14 27:

Nguyễn-văn-Tư cỡi xe Talbot đoạt giải nhứt.

Nguyễn-văn-Quỳnh cỡi xe Automoteur chiếm giải nhì.

Bùi-văn-Bảy cỡi xe D. I. C. giựt giải ba.

Nguyễn-văn-Lân cỡi xe D. I. C. ăn hàng từ 100 cây số tại Longxuyên xe D. I. C. ăn hạng ba.

CÓ TRỮ BÁN

Đồ phụ tùng xe máy, vải máy mui xe kéo và nệm xe hơi:

Máy hát hiệu Orhiphone tốt thượng hạng đèn Succès đủ kiểu sức sáng không hiệu đèn nào sánh kịp

Các món kể trên đây bán rất rẻ.

Kính mời quí vị chiếu cố chúng tôi rất vui lòng hoan nghinh.

ĐẠI-ÍCH
383, 385 Rue des Marins,
— CHOLON —

DĨA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON hột kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay
Mua đĩa hát hay là hàng hóa ở hiệu nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đăng

Trần-quang-Xuân
158, rue d'Espagne — Saigon

109 Thế nữ ru ông hoàng.
119 Triệu Mã Vân cỡi cá.
121 Quân ru ông hoàng ngủ.
127 Ngưu Cao tảo mộ.
131 Thiên Hương dạo kiền.
143 Hai người quân hầu ông Trương.
153 San Hậu (Nguyệt Kiều vô chùa).
159 Dư Hồng hạ san.
161 Bảo-phi-Phụng kiều-nguyệt tam.
189 Vô-như-Lương (kép nói say).
191 Giáo-Kim làm mai (Tảo bắc).
192 Bớn cho ông Trụ nghe.
201 Trả hồn (Trần-pháp-Chánh cưới vợ)
203 Tam-quốc (ông Trương thủ thành).
207 San hậu (bà thứ chạy giặc đệ).
209 (tiếp theo).
217 San hậu thứ ba (thằng Nhược).
225 Bảo-ng.-Thơ, Bảo-tan-Lang đánh)
227 (tiếp-theo) (ghen.
231 Huynh-thiết-Thanh đi cầu.
233 Kép hạ san đi học.
239 Kim-Luông than bắt ốc hái rau.
243 Tiết-Cương phá thiết khưu phần.
275 San-Hậu (Mao Ât)
277 San-Hậu (thằng Út).

Có bán dĩa hiệu: **Victor, Pathé, Lyrophon** mua đủ 10 dĩa bất kỳ thứ nào thì bổn hiệu sẽ tặng một dĩa Cao-mên để nghe chơi cho lạ.

QUÍ ÔNG ĐIỀN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÀO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý!!

Qui ông ở trong lục-châu muốn đi mua và giản-tiện, thì xin mau dùng thử những moteurs để gắn vào tam-bản hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu sẵn, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại **«SALON NAUTIQUE»** Saigon (Tandinh), môn bài 460, đường Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo kiết cả về cách thức rập máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng riêng tàu hơi mà thôi. Máy đóng đến chừng nào, thì cũng chạng khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam-bản kiểu «PROLSEURS AMOVILES», là kiểu kiêm-thời, từ 2 cho tới 8 mã-lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản, đã nhẹ nhàn, mà cách dùng rất nhậm lẹ, giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu «AMADOU» dùng dầu solar oil, mazout, dầu lửa, vân vân..., đều chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa, máy cán cao-su, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 mà thôi.

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur.

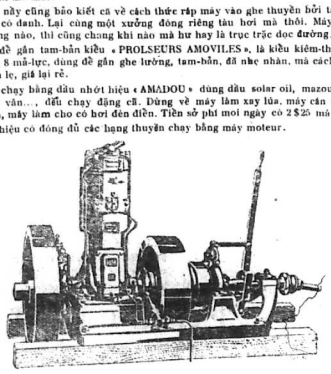

HÃY VIẾT THƯ HỎI:

SALON NAUTIQUE
460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

Thiệt nghiệp Xưởng

F. NÂM
142-144, Rue Pellerin, Saigon

Bổn hiện chuyên việc tu bổ máy móc lãnh làm thang máy (ascenseur) lãnh sửa và cất nhà máy xay lúa gạo bán đủ những đồ phụ tùng xe hơi bất kỳ hiệu xe nào

Lò đúc, đồng, thau, và nhôm Aluminium

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất thế lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí-giái.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu võ tầm thường và đúng chữ.

Rèn giường sắt và đồ dùng ngoài huê viên làm đồ lằng sắt.

Cửa ngõ hư hàng rào sắt, dủ kiểu rào mã.

Làm kiểu huê mỹ và tầm thường.

Ống khoá và chìa khoá thiệt chắc.

Có làm đồ thâu lôi paratonnerrel chế tạo và sửa máy móc xe hơi xe máy hơi

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh

Công việc làm rất chắc chắn, mau tính giá rẻ hơn các nơi

Nhà Hàng St. Antoine

108, đường Catinat

Nếu qui ông qui bà ưa dùng Jambons-Saucisons cùng Fromages chiết ngon xin hãy đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mỗi kỳ tàu Tây lại thì đều có đồ mới luôn.

Tiệm Bắc-Kỳ

DUONG-VAN-TAI

Rue Mac Mahon Nº 106
(Kế bên đường d'Espagne)
Saigon

Rất nhiều Kiểu salons và các Kiểu tủ cẩn và chạm theo lối Kiêm thời.
Nhiều Kiểu lư và chơn đèn; các món đồ nhỏ bằng thảo lọc thiết tốt
Có đồ thêu đủ màu.

Duong-van-Tai
Kính mời

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ-NGHỆ BẮC

DỨC-LỢI

105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xả Tây)

Bổn tiệm mỏng ơn quí vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, canh cải rất khéo rất hợp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiểu, tranh liền, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau: Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khi chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu màu: Tranh, áo gối, nấp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

Người biết chơi đều mua

Máy hát hiệu «REX ARGENT IN» vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, dầu máy hiệu «mỗ neo» tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lạch sự, mầu sơn rất nhã. May nầy mới tại rất nhiều tại hiệu:

Au bon Marché Saigonnais

NGUYỄN-THẮM
45, Rue Viénot SAIGON

Xin viết thơ hỏi sổ gởi kiểu mẫu

Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bán: nón casques non feutres, chemises, régastes, giày vớ, pyjamas vân vân... Imbermeables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffre-fort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.

Đĩa hát Victor cải-lương Vân-hồ Lâm và nhạc bổ Quảng-Lạc.

Kính mời qui khách lới coi, bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cẩn kế.

Lời rao

Ai có mẫu tại miếng đất 62 «Section P, 4e feuille đường Lareynière và Richaud của Mme Quách-thị-Quới ở Đồngsơn, Gòcông, thì xin phải lấy cốt trong ba tháng kể từ ngày 1er Octobre 1927, đến 1er Janvier 1928.

Bằng không thì chủ đất sẽ lấy cốt đặng cất nhà nơi miếng đất ấy.

NAM-ĐỒNG-HƯƠNG

Đường Amiral Courbet số 32, SAIGON

Xin qui ông qui bà hạ cố nhà ngủ nầy ở tại chợ mới Saigon, đã đặng qui ông qui bà vừa lòng, xưa nay phòng the rộng rãi, sạch sẽ, bồi siêng năng, có phép tắc, và cũng có Garage cho qui khách để xe hơi.

NGUYỄN-VĂN-CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon

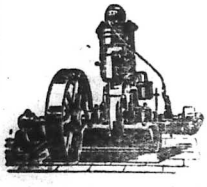

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã rập hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng qui khách. Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chẳng.

Sté des Imprimeries et Librairies Indochinoises
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & d'Ormay - SAIGON

Xin chư vị Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng và nghinh tiếp một cách rất tử-tế!...

Le meilleur accueil vous est réservé chez l'Imprimeur de vos journaux

Kiến xe hơi và kiến mát

Hiệu Nguyễn-v-Bâu, 129, đường d'Espagne, đại lý cho hiệu kiến C. V. tục gọi là kiến nhà đức cha, có tới nhiều trăm lố kiến xe hơi và kiến mát, để qui ông tiện dùng mùa nắng lại có kiến coi xa coi gần nhiều kiểu đẹp và giá rẻ.

Qui ông ở xa hãy viết thơ thương nghị gởi contre remboursement ít hơn hết là một lố. Khi gởi contre remboursement xin gởi phân nửa tiền; người mua về bán lại có giá riêng.

M BÂU

Ít lời thành thật

CÙNG TA ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đặng vững bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà hồi đáp cho vừa.

Nay sẵng điệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hãy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu-thành Chợlớn đặng phòng khi thừa nhàn cho có cho nghỉ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi muốn vừa lòng qui khách, và hồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, để hiệu là:

1. — ĐỒNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.

3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu-thành Saigon ba tiệm là;

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN, Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.

3. — NAM-HƯNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin qui khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quảng-lý: PHẠM-VAN-HIỆP.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

HÃY NÊN NHỚ RẰNG

TẠI HÃNG

COMPTOIRS INDOCHINOIS

Đường CUYNEMER, số 7, ở Saigon là chỗ có trữ sẵn các thứ máy :

Xay gạo lớn nhỏ đủ kiểu,
Máy kéo cày hiệu Austin chạn bằng dầu thường,
Máy điện,
Máy hơi, máy tàu,
Máy cưa, ống thụt máy,
Đồ man đèn điện.
Dăng máy hiệu Ballot chạy dầu thường.

ĐỒ ĐẺ TỐT MÀ GIÁ LẠI RẺ

Hãng « COMPTOIR INDOCHINOIS » là một công-ty nặc danh, tư bổn 500.000 đồng, thường giữ chặc đều nầy làm gốc :

CHÁNH TRỰC VÀ TÍN THÀNH

Nghĩa là ai mua máy, muốn gần vào chỗ nào, lúc nào, hãng chứng tôi đều làm y như ý muốn, không dòi tiền *đặt cọc*, không cần *thế chưng, bảo kê* gì hết.

Máy đa tốt thượng hạng mà chúng tôi lại đúng tính *thợ rất hiện nghệ* để ráp.

HÃNG J. CAIRNS

Ancien Directeur de la Mon Douglaset Grant Ltd.

SAIGON

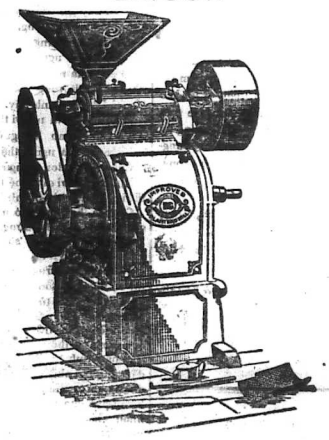

Bán và lãnh rập các thứ máy xay gạo lớn nhỏ (có thứ kêu có caphe) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu, có đủ đồ phụ tùng nhà máy

Giá bán thật thà và chắc chắn.

Tại Saigon, Môn bài 22-24, đường Lefèbre (trên lầu).

Tại Chợlớn, 215, đường Mytho.

Kể từ ngày 10 Décembre 1927, cho tới Tết, sẽ có một cảnh Huê-Viên bằng bông giả (fleurs artificielles) lại hiệu

NGUYỄN-VĂN-TRẬN

SAIGON

Chắc Quí ông và Quí bà còn nhớ hiệu Nguyễn-văn-Trận là hiệu có lập 1 cảnh Huê-Viên trọng cuộc *Kermesse* vừa rồi đây, tại vườn Quan Toàn-Quyền Saigon, và đặng tiếng ngài ngợi khen.

Cách mấy tháng nay hiệu.

Nguyễn-văn-Trận

Mở cửa hàng ra rộng thêm, nên sẽ lập cảnh Huê-Viên ấy lại tại hiệu 94-96 Đại Bonnard Saigon.

Lúc Kermesse, bị trời mưa gió ác, nên có nhiều ông và nhiều bà không đặng thấy cảnh Huê-Viên đẹp đẽ ấy.

Xin mời quí ông quí bà để xem.

Grande Pharmacie de France

84-90, Rue d'Ormay — SAIGON

Sirop Vermifuge Maubar

Nước đường này bào chế rất kỹ càng, dùng những chất thuốc để trị sán, lãi trong bụng. Uống đặng bổ, và tiêu hóa rất nhuận trường

Uống từ nửa muỗn đến 1 muỗn café, tùy theo tuổi con trẻ cách xa bữa ăn

Laboratoire Maurice Barbertousse — Pharmacien de 1re classe, Ancien Interne des Hôpitaux de Paris

Việc trong nước

Tiếp theo

IV. Phần thưởng Duc de Montpensier. — Độ nầy có con Filon d'Or mùa rồi sút sức nhiều, song đã dưỡng lại lâu nên có lẽ không thua con Rouvelet bao nhiêu. Con Bon Filon nhờ chở nhẹ nên có thể giựt giải nhì được. Con Huỳnh-Long coi mòi giảm sút nhiều. Con Platine phải chịu thua đám ngựa nầy.

Nên dành con Rouvelet *gagnant*. con Bon Filon *placé*.

VI Phần thưởng Langlais. - Độ nầy con Ngộc Lân hay hơn hết nên không mất giải nhứt. Con Amazone có ăn con Vạng Phụng và con Espoir rồi song vì chở nặng sự giải nhì phải bị con Vang Phụng đoạt.

Tôi định Ngộc Lân *gagnante*. con Vạng Phụng placé.

CANTHO

Ai mất xe máy hiệu Talbot ?

Hôm 17 Décembre, có 2 tên Bắc-kỳ, 25 tuổi, một đứa lùn, có bề ngan, tên Tin (lạ mặt) một đứa không ốm, không mập, hơi thấp, tên Tiếng, (tên nầy trước nó có ở trong điền tôi mấy năm, hơn năm nay nó đi đâu mất, nay mới lò vè) đem đến điền tôi một cái xe đạp, hơi cũ ; vì tôi rỗ tánh hạnh nó, nên tôi giữ xe lại, và rao đây, nếu của ai xin chịu khó đến tôi, tôi sẽ giao lại. Hình dán xe như vầy : tay cầm bằng cây, củ, một cái chuôn ren nhỏ, trên nắp chuôn có chạm chừng bằng đồng bạc, hơi nhám, có đề 2 chữ *cycles deprez*, một miếng thao gần ở sường đứng phía trước, đề chữ *cycles talbot Paris*, chỗ sường đứng ngay bàn ngồi có vẽ chữ X xanh, và một cái vòng tròn đề ở giữa, đề *fabrication garantie*, vỏ xe cũ hiệu *A. Wolbert standard*, sường đen, vè đen, bánh sắt trắng, bàn ngồi củ mà thấp, một cái ống bơm nó làm rớt mất, không có đồ thào ra nên tôi không biết xe số mấy. Tôi nói đây cũng không được kỹ, nhưng ai là chủ xe thì hiểu rõ.

Đường đi đến nhà tôi như vầy, đi xe hơi từ Cầnthơ đến cầu Cái-sinh, tục gọi là cầu đúc, tiền xe 2$ rồi mướn xuồng đưa vô đón Ngã-ba-đình-hạng, ghé đồn hỏi thăm nhà thầy ba Chư, thì cách đó 300 thước.

TRAVINH

Việc mở trường học

Vả chăng làng Hưng-thạnh dân số phỏng trên 300 mà chưa có trường-học là vì công-ho của làng còn khuyết-điểm. Nên quan trên chưa có ban cái ơn ấy cho khắp thôn quê, song rất may mắng thay ! Hương-chức hội-tề làng Hưng-thạnh có dạ nhiệt thành lo đều công-ích đặng mở mang sự học thức cho dân.

Nếu nay hương-chức và điền chủ cùng mấy ông mấy bà hảo tâm đồng lòng chung đậu được một số bạc là 263 p.00. Đặng đến cầu xin quan trên ban ơn cho phép cất một cái trường học tại làng Hưng-Thạnh thuộc ấp Hưng-nhượng. Nghe nói Hương-chức có dưng phúc bẩm và Thôn qui chung đậu số tiền cất trường học đến phòng Quan lớn Đốc phủ sứ chủ quận châu thành thì nhà cũng lấy làm hân hạnh, và ngài có hỏi làng số bạc đó có đủ làm hay không ? thì hương-chức bẩm với ngài như có thiếu chúc ít sẽ phụ thêm thì ngài có hứa sẽ giúp dùm cho nên việc ; như vậy rất phương tiện cho dân sự trong làng.

Hiện nay hương-chức đã khi sự mướn đắp nền trường học đã rồi và mướn thợ đương làm, lấy làm sốt sắng. Hương-chức cũng tính làm cho kịp kỳ khai trường tháng Février 1928.

Dân làng Hưng-Thịnh

Trung-Kỳ

THANHHOA

Một việc khả nghi

Ngày 16 tháng mười Annam, kỳ giả đi ngay phố Tả biên thấy trong một cái nhà đương phá dỡ có mấy người đương trói một ông già và một anh con trai, kỳ giả đứng lại nhìn thì ra trường-phố truyền trói hai người nầy để cho bọn khác dỡ nhà và đào mồng làm nhà khác. Sau hỏi thăm ra thì biết rằng :

Số là cái nhà nầy là di sản của mấy anh em nhà ấy, vì việc chia xẻ lôi thôi thế nào nên người con thứ ba (là ông già bị trói đó) vì ở nhà trong là nhà riêng, mà cái nhà ngoài thì mấy người khác chia làm hai phần bán đi cho hai chủ, người ấy không có dàng ra phố nên đã đi kiện Quan xử đi xử lại mãi, việc đây đưa hơn bấy năm nay mà chưa xong. Gần đây người chủ mua cái nữa bèn hữu xin ông bang-biện thành phố để đến xếp gạch vào nhà để làm mới thì vợ con người thứ ba (người nầy hiện đi vắng đến chiều 15 mới về) vào trình quan chủ tỉnh nhứt thiết nói rằng : nhà chia chưa xong mà người mua đó cũng không hiệp thức, xin quan đừng cho họ nhận nhà. Quan Bố nói rằng : vẫn biết các quan trước xử thế (chưa biết trước xử thế nào) là sai, nhưng bây giờ tôi xử cho đúng thì mất lòng !!! (?) với các quan trước. Người có muốn kiện thì cứ vào Bộ mà kiện, chớ đây không xử lại được (! ! ?) Vợ con người kia vẫn cứ nhứt thiết ngăn trở, không cho họ xếp gạch vào nhà Sau vào thưa ông Bang thì ông nói : « Tao thề với mầy rằng : tao dậy là chỉ lột da cho kẻ khác ăn thịt chớ không phải tự ý tao. Tao cũng biết lắm thế nầy là bất nhân, nhưng được lịnh quan trên thì chẳng biết làm sao » Sau không biết ông Bang với Trưởng phố bàn nhau làm giấy trình quan Tỉnh thế nào mà Quan Tỉnh truyền đem giam người vợ lại để cho bọn kia tự do dở nhà Đến ngày rằm bọn kia cho thợ đến đào mồng thì hai cha con người nọ ra ngăn trở. Trưởng-phố thấy thế bèn cho khán phố đến trói hai người lại.

Chuyện ấy như vậy, kỳ-giả tai nghe mắt thấy nên có mấy lời thuật qua. Đáng lẽ cũng không có gì mà đăng lên báo, nhưng xét trong mấy lời nói của quan Bố và quan Bang thì tuồng như trong chuyện nầy có ẩn một mối gì ám muội, nên kỳ-giả phải cho đăng rằ dây cùng dư-luận và mong rằng các quan, nếu là thiệt việc lắt léo thì nên xử cho minh ; vã chăng chuyện lôi thôi nầy nghe đâu đã xảy ra từ năm 1919 kia, đến nay là hơn bấy năm trời, có lẽ nào mà để dời quan nầy qua đời quan nọ dài dẳng như vậy ?

Công-lý

ĐÀO-DUY-ANH

HUE

Câu chuyện Tiên-long Thương-đoàn

Độ nầy ở Huê tự thành-thị cho chí thôn quê đâu đâu cũng nghe chuyện góp họ cải - lương của Tiên - long Thương-đoàn rất là náo nhiệt.

Mục đích của hội ấy có 8 chữ ; « Bao - thương thổ - hóa Chấn hưng công nghệ » nhưng cái đâm - bảo thì nhờ bạn thương đoàn góp họ nhiều hay ít, các điều khoản trù nghĩ, thiệt là rành rẽ, công tư lưỡng lợi, nên ai nấy đều vui lòng cả, muốn biết rõ phải coi chương trình mới được. Hiện có một chi điểm ở trước cửa Thượng - Tứ, bàn trà và phòng Tiên-long. M. Trần-quang-Đoan chủ thương đoàn tổng-cục ở Hà-Nội đã đến Huế. Ngày nào cũng có người đến đóng tiền vào họ.

Nếu Thương - đoàn nầy mà thật bụng tiến - hành, không lở dở như các hội buôn khác, thì có một ngày phát đạt.

Ỷ thế hiếp kẻ dân em

Ông bà Sóc huyện Phú-Vang, có tiếng giàu có, tánh hay lớn lối của quan để kiếm thế cồn con. Mới đây nhơn dành ruộng trưa với một người làng sao đó. Cây tay chưởi mắng một người đi cấy lúa. Nó cũng lấy công lý mà chống trả lại, thì ông bà Sóc bắt lên quan Phủ, vu cho nó nhiều đều, làm cho người ấy bị đam ngay mới được tha. Đó ! cứ quen chưng ăn hiếp lẫn nhau, đến như gặp những người có thế-lực, dầu đánh đầu cũng cứ chịu. Tệ quá !

Trên điện Đao-trì dủ lòng thương chốn thang-ấp

Được tin đích xác rằng ; hai bà Hoàng-thái-hậu (tức là đích-mẫu và sanh-mẫu đức Tiên đế) đã sắc trích trong khoản lệ-ngân về qui thứ nhất năm sau của hai ngài số bạc 1.000$00 để ban chẩn cho nạn-dân Thanh-hóa.

Ơn vụ lộ chín tầng rơi lác đác, nỗi tai ương muôn chúng khóc bơ vơ ! Đáng mừng thay ! Đáng nghỉ thay.

Q. P.

Một lôi nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cầu chứng và sửa đổi tiếm

Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bay máy nầy dám chắc rằng :

1° với 100 kilos lúa khô không khi nào có tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos.

2° tiền sửa máy mòn không quá năm đồng một năm.

Người ta lại còn quả quyết rằng :

với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được
80 gia 12 giờ giá 530 p
với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được
150 gia 12 giờ giá 850 p
với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được
250 gia 12 giờ giá 1.150 p.

(thứ 12 ngựa 250 gia tính luôn tiền dụng máy giá 1.150 p. ai mua cho biết trước, Huê-lợi — 100 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

sản và giao tại Saigon sau khi thử máy đã — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền sở phí mỗi ngày : tiền cỏ lúa ngựa. sở phí máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Mỗi chục gia lúa lợi được 4 p. 50 — 5 p. mỗi một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy xay tay số 1 — 15 kilos gạo trắng một giờ Máy có sửa đổi có cầu chứng.

❖

Chuông để sau cửa để phòng kẻ trộm, cột vào cái giây để ngoài sân. — Chuông báo có người tới.

Lại có thứ đá cầm thạch giả, để làm mặt bàn nhỏ, màu gì cũng có — Mỗi miếng 6 đồng cả tiền cước.

J. BRUNEL

45, Rue Mayer, Saigon

Gần bên đất thánh tây ở Đakao

DIỆN-TÍN TỔNG-LÊ

Sách mới xuất bản, các báo Tây Nam có giới thiệu. Cắt nghĩa về THƯ-TÍN DIỆN-TÍN và DIỆN-THOẠI gồm đủ các thể, lệ thường cần nói sở Điện Tín, có giá tiền rành rẽ.

Giá mỗi quyển . . . . . 0$80
Ở xa gởi mandat 0 96
Cách đóng tiền lãnh sách 1 10

Các chỗ có trữ bán.

Tại Saigon Nhà in J. VIỆT. nhà bán sách Tín Đức Thư Xã và M. LÊ-MAI

Tại Mytho : M. KHƯƠNG HỮU Frère.

Vinhlong : MM. NGUYỄN - VIẾT - THANH, LÊ - QUANG - NHIÊU và NGUYỄN-THẾ-XƯƠNG.

Pnompenh : MM TRƯƠNG-XUÂN.

Lục tỉnh vị nào muốn sỉ xin gởi thư thương nghị.

NGUYỄN-TRỌNG-CẢI
Vinh-long

Bán đồ nội hóa

Lúa, gạo là một món cần nhứt, mà khách nó muốn bán giá nào tự-do, mình không mua của nó, thì đi đâu mua. Nên tôi mới lập ra một tiệm bán gạo nguyên bao và bán lẻ. Xin đồng bào lưu ý.

Gạo ba-thắc cũ và thiệt tốt, tiệm khách bán 8$ 40 một tạ, tiệm tôi bán 7$ 50 bằng giá gạo xấu của chúng nó.

Gạo ngan của khách bán 7$80, tiệm tôi bán 6$30.

Nó đã bán mắc cho đồng-bào mình, mà còn cân thiếu là khác nữa.

Tại nhà tôi có bán :

Thuốc súc, thuốc xỉa Goccing, cau Đông-môn, trà huế đợt Thủ-đức. Phấn mới, đồi rất mác và bết mụng. đồ mỹ đa mặt không tàn lan, và đổi lâu năm không sợ năm da mặt.

Lúc nầy tôi mua được thuốc súc ngon, nên khỏi sự vấn thuốc lợi

Có thợ Huế may áo lót rất khéo.

HIỆU-NAM BÌNH

Đường Phó đình, sau nhà bán thuốc tây

Gần bót cái Chợ-lớn

Thiên - Lý - Minh

ĐẠI - TÍNH HỌC-GIA

Tổ-truyền 70 năm danh tiếng.

Khắp cả Trung-Nam đều biết.

Chẳng cần nói, qui bà qui công qui quan, cũng đều chiêm rõ, như là không chuyên-môn Tướng, Mang, Thiên-Văn, *Địa-Lý*, tôi đã nghiên-cứu thanh-niên, tu-luyện nhiều nẻo bí-mật, và tinh-thông sách sử của các tiền-biền, nên chỉ về việc Phần-đoàn, thì thật linh đích-xác, và không đua nịnh, coi Phê Bình, thì một cách rõ ràng vô tư, chẳng hiềm sự mích lòng, nên bấy lâu đều được qui bà và qui quan tin cậy, và hằng gởi thơ đăng bài khen tặng.

Nay tôi vì lâm công sự đa-đoan, nên không thể ở thường một nơi, mà tiếp rước qui khách như xưa vậy nữa, bởi vậy mới đăng lời « Cáo-Bạch » nầy, đặng qui bà cùng qui quan, từ nầy về sau, khỏi thất công tìm kiếm, còn như cứu thân bằng qui-hữu của tôi, có muốn hỏi hang đều chi, thì cứ gởi thơ cho tôi, tôi sẽ sẵn lòng bổ-phúc ngay lập tức.

Ở ở Lục-châu, các đẳng *Đông-Bào*, công các bơn Đông-Chí, như muốn biết rõ số mạng thời-vận của mình, Phú-quí, Bần-tiện, Danh-lợi, Hoạ-phước, các việc hậu-lai, và cung Phụ-Mẫu, Thê Tài, Tử, Lộc thế nào, thì cứ biên ra cho kỹ Năm, Tháng, Ngày, Giờ sanh đề của mình, gởi lên mà coi, (xin phải nhớ viết rõ, tuổi nam hay nữ) hoặc muốn coi quê-diệt, (là thứ quẻ của vua Văn-Vương) cho biết mọi sự nhân-tiền kiết hung cùng những việc rất Bí-mật Phi-thường, mà muốn cho rõ chắc lành dữ, hậu bạch lẽ nào, thì cứ đề rõ Tuổi, và Tên Họ của người coi mà gởi ngay cho M. Thiên-Lý-Minh *Đại-Tính Học - SÍ, N° 7 près du Marché de Cho-Dui Saigon*, thì tôi được thơ chẳng sai.

Một đều nầy xin hãy lưu-ý, mỗi cuốn số thì 5$, (có chép cần kế chắc chắn, chuyện sẽ tới mỗi năm, cho đến cùi cùng) còn hạng Trường-Canh 5, 3 chục một cuốn, nay tôi không tiếp lãnh nữa, mãi quê-diệt thì 1$, (cầu xin về việc chi, thì cứ viết ra, hoặc gia-đạo cầu tài, cầu bồn-mạng v. v.) Còn tiền bút mực, thì mua Mandat gởi luôn theo thơ mỗi lần, và nhớ để chỗ ở minh, cho rành rẽ, chừng nội trong một tuần coi xong, và đích kỹ ra Quốc-ngữ rồi, tôi sẽ gởi cách Recommandée cho tới chỗ của chư vị. Hữu xạ tự nhiên hương, nên bất nay chẳng chuộn hư danh, chẳng lấy sự thiệt, đối cùng công việc làm, chẳng thẹn thì đủ. cùi xin các sĩ tri-văn, cao-minh quân-tử, biết mà dung tình cho.

Thơ và mandat thì đề cho M. Huỳnh-Kim-Tứ N° 7 Près du Marché Cho-dui Saigon.

Hội quốc-tế tiết kiệm

Hội nạc-danh của người Pháp.

Vốn là 65.000 Taëls-Shanghai (1/2 ver.) 2.000.000 phật-lang (1/4 versé)

Hội-sở ở Đông-Pháp : 25 Rue Guynemer Saigon

Xổ số LẦN THỨ BA

Xổ số ngày 15 Décembre 1927.

Số 1371 về série 1371 đã trúng tới 1 ngàn đồng.

Số ấy của Monsieur André Terrey Réparateur à la Pharmacie Solirène à Saigon.

Đến 16 Janvier 1928 sẽ có một cuộc xổ số khác. Ai muốn mua những giấy số tiết-kiệm xin cứ tới số nhà 25 đường Guynemer Saigon.

Ai đau thổ-huyết?

Nguyên trước đây tôi vừa đau bịnh ho ra huyết lợi vừa đau tỉ-cung nữa, uống thuốc đã đủ thầy mà rốt cuộc tiền mất tật còn, không nhẫm chi hết.

Sau may nhờ người ta dẫn-chỉ thầy *Phạm-văn-Hiền* ở làng Thới - tam-đông, tổng Long - tuy - Thượng quận Hóc-môn Giadịnh giỏi về bịnh ho ấm.

Tôi mừng đi kiếm thầy. Lúc đầu tiên thầy cho tôi uống một-ly thuốc nước cho khoẻ. Sau thầy chưng cho tôi thứ thuốc cao, uống trong một tháng thì bịnh tôi đi đâu mất.

Tôi mừng quá lấy làm có phước lắm mới gặp thầy, vậy nên nay có mấy hàng nầy, xin đăng lên báo, trước cảm ơn thầy, sau chỉ giùm cho bà-con ai bị bịnh ho thổ-huyết, nên mau mau kiếm thầy Phạm-văn-Hiền mà uống thuốc.

Mlle Đỗ-Ngọc-Huê
Village de ninh-Hiệp.

TIỆM BÁN TRÀ TÀU

Kính cùng qui ông qui bà lục châu chư quân-tử rõ : Bổn-hiệu lâu nay chuyên rõng nghề bán trà. Lên núi Vô-di chọn được thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khát. Xin kể những hiệu sau đây : *Tương hoạc liên tam, cái đu cầu, thiết quan âm, hương hoàn trà, Liên hương trà và Trung-quốc kỳ chưởng.* Xin qui ông qui bà dùng thử thì biết và xin nhìn kỹ cái nhãn kẻo lầm đồ giả, chúng tôi cũng gởi hàng theo cách lảnh hóa giao ngân. Lục-châu qui-vị nào có cần dùng gởi thơ chúng tôi sẽ gởi hàng liền.

XIN LƯU Ý. — *Kính cùng chư qui khách đặng rõ : nhơn vì phố tôi ở xưa nay đã cất lại, nên tiệm tôi bây giờ phải dọn lại góc đường Mytho số nhà 87 và cũng buôn bán trà như thường.*

Bổn chủ nhơn
TRẦN-PHUÔN-KÝ, *Cáo bạch*

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

PHỤ TRƯƠNG VĂN-CHƯƠNG

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 31 Décembre 1927

THÀNH BẠI

Phàm làm việc trong thiên-hạ, có thành có bại. *Thành* là nên công, *bại* là hỏng việc, hai cái đỏ phân-đối nhau; phàm đã làm việc, tất có trúng một bên, phi thành tắc bại. Thành thời được vui lòng thỏa ý, lại có danh-dự với tục-lưu: bại thời hay nản chí ngã lòng, lại thường bị chê cười của công-chúng. Hai chữ thành bại, từ xưa như thế, mà các lời luận về thành bại cũng nhiều.

« *Bất dĩ thành bại luận anh-hùng,* » là lời luận cổ; « *bất thành ư thành, nhi thành ư bại,* » là lời luận của người đời nay. Như lời luận cổ đó, ý cho thành bại chẳng qua là máy rủi, không nên lấy chỗ đó mà nghị luận người anh-hùng; người anh-hùng dầu có bại mà cái anh-hùng tự tại vậy. Như lời luận của người đời nay đó ý cho là có bại rồi mới có thành, ta bại trước mà đề cho kẻ khác thành sau, thời cái bại của ta cũng tức là thành vậy. Hai câu đó, tóm lại mà nghi, chỉ là bình những người thất-bại, dầu việc làm có thất-bại mà không hại đến giá-trị người. Vậy thời tuy chưa hẳn có là chí-ngôn, mà thực đều có ý trung-hậu. Nay tôi cũng muốn theo cái ý trung-hậu của hai lời luận trên, luận thêm về hai chữ thành bại.

Trước khi muốn luận về thành bại của một việc làm của một người nào, tưởng nên xét đoán cái việc làm của người ấy, tánh-chất ra làm sao. Nếu việc làm của người ấy không quan-hệ gì đến sự lợi hại của thiên-hạ, cũng không quan-hệ gì đến sự thiện ác riêng một thân, thời dầu bại hay thành, thật không phiền đến dư-luận. Nếu việc làm của người ấy, có tội lỗi với công-chúng, đeo tội ác vào một thân, thời bại là tội nhỏ, mà thành là tội to, sự thành bại càng không có giá-trị đáng phiền đến công-luận. Nếu việc làm của người ấy là đến nhân bảo nghĩa, giúp nước yên dân, thời không những thanh là thành, mà bại cũng là thành. Bại cũng là thành là sao? là cũng làm được nên một cuộc thất-bại như đó vậy.

Nay chuyên luận về cái nghĩa bại mà là thành.

Các nhân-nhân chí-sĩ ở trên thiên-cổ, bại mà là thành, thời thứ nhứt xin nhắc đến ông Dự-Nhượng. Ông Dự-Nhượng là bề tôi của Trí-bá. Trí-bá là trí-kỷ của Dự-Nhượng, Trí-bá bị Triệu Tương-tử đánh giết chết, Dự-Nhượng hết cách để báo thù; sự báo thù dầu không có thành công, song cũng thành một sự báo thù cho Trí-bá vậy. Ông Kính-Kha là một tay đại hiệp-sĩ, vì thái-tử nước Yên đem mũi nhọn vào hiếp đáp vua nước Tần; công dầu không thành, song cũng thành một sự vua Tần vậy. Ông Trần-khát-Chân là đại-thần tôn-thất đời nhà Trần, vì xả-tắc nhà Trần mà đùng Phạm-ngưu-Tất để đánh Hồ-qui-Ly; công dầu không thành, song cũng thành một sự đánh Qui-Ly vậy. Ông Gia-Cát sáu lần đem quân ra Kỳ-sơn, ông Khương-Duy chín lần đánh Trung-nguyên; công dầu không thành, song cũng thành một cuộc đánh Ngụy vậy. Hai ông Nguyễn-cảnh-Dị, Đặng-Dung giết tướng đời Hậu-Trần, muốn giết giặc Minh lấy lại nước; công dầu không thành, song cũng thành một sự đánh nhau với Minh vậy. Bại mà là thành nghĩa là thế.

Vậy thời nay luận đến hai chữ thành bại, nên hãy gác hai chữ đó ra một bên, mà trước luận về cái việc cử-động mà chánh-đáng, thời bại cũng là thành. Bại cũng là thành thời chưa cần lấy chữ thành làm mục-đích, dầu lấy chữ bại làm mục-đích cũng đã có rất nhiều giá-trị. Nếu việc đời được nhiều những người hãy chỉ cứ lấy bại làm đích, mà lo gì không có thành.

NGUYỄN-KHẮC-HIẾU.

Chơi còn chơi

(*Tiếp theo II*)

Ngày hôm sáu tháng ba (16 Avril), ở Hà-tịnh vào Huế. Khoảng ba bốn giờ chiều, ngồi trên xe lửa; ngày hôm ấy từ sáng đến lúc ấy mới là bữa ăn, một cô hàng Huế đưng mớ rượu và nướng nem, cái vị phong-trần cũng lắm thú. Lúc ấy, trông ra ngoài xe, trời mưa gió, mưa mưa gió, cỏ lướt ướt, lá cây dầm-dìa. Nghĩ đến câu « *giang sơn vô lệ khấp anh-hùng* » của cổ-nhân, thời thanh ra không đúng. Thực là giang sơn vẫn có nước mắt, chỉ là ai không nước mắt khóc giang sơn. Trong lúc ấy, nhân say, muốn sửa đổi câu thơ đó rằng: *Anh hùng vô lệ khấp giang sơn.* Một mình uống rượu, một mình say, một mình nghĩ thơ, một mình đối giang sơn trù-trướng. Càng trù-trướng, càng uống; uống càng say; say say quá, một mình ngủ lúc nào không biết. Giấc ngủ đương say, thấy có người đập dậy, thời ra xe đã đến Huế tự lúc nào cũng không biết, mà hành-khách trong một chuyến đó cũng chỉ còn lại có một mình. Khi đó thật cũng chưa kịp biết ta thù, đến sau hồi-tưởng giá-trị của cái say là đường bao!

Ở Huế, đi chơi cửa Thuận-an, là ngày mười tám tháng ba (19 avril). Khi qua Vinh, ngủ nhà ông Nguyễn-hữu-Tráf; qua Hà-tịnh, ở nhà ông Phạm, chủ giấy thép; vào đến Huế thời ở nhà ông Phò-đức-Thành. Ông Phò-đức-Thành hôm ấy bận việc sở (ông làm việc sở Luc-Lộ) ông mới cây một người bạn thân cùng với mình đi chơi. Ba đến Thuận-An, trời vừa gắt nắng, khi đó vào khoảng 1[illegible] giờ. Bắt đầu lơi một nơi, quanh mấy mặt tường bao, đi lại chỗ cổng. Cổng đó là Nam-môn, trên có khắc to hai chữ «Nam-Môn», dưới hai bên có câu đối ngự-chế của vua Tự-Đức năm thứ 31, tháng tư, ngày 14. Câu đối rằng: *Lâm cự lâm di hoằng lương, nhu viễn phương nhi dưỡng dân* (1) Trên hai chữ «Nam-môn» lại có một cái bồn gồ nhỏ con, trông đã lem-nhem củ, chữ trong cái biển đó rằng: « *Service forestière* ». Phong-cảnh Thuận-An, cái cổng đó là vật thứ nhứt trong du-lãm, sau nầy càng nghĩ đến ba chữ « *nhu viễn phương* » sợ thay!

Theo một người dân bà vào trong cổng xin nước uống, thời đó là chỗ ở của một người linh kiểm-lâm, trên giữa một tòa nhà to đề không, thời là sở riêng của mấy ông tây kiểm-lâm vậy. Nghe người linh ở đó nói chuyện, nguyên chỗ tòa nhà đó là vua Tự-Đức lập ra để làm cung hưa-lương, cũng là để phòng khi ngài muốn ra xem xét việc phòng-bị ở mặt bể; từ khi Thuận-An thất-thủ, thời là sở quan binh của người tây; sau nữa thời là tòa Điện-Báo; sau nữa lại là nơi thừa-lương của quan Công-Sứ tỉnh Thừa-Thiên, hiện sau cùng nay thời là sở riêng của mấy ông tây kiểm-lâm hằng khi có ra tới. Thời-đại chưa bao lâu mà biến thiên kể cũng đã lắm vậy.

Bên tay trái trước tòa nhà đó có một cái bia. Nhớ các người nhà của ông linh khuân hộ hộ những nong nia thùng mũng chứa trong đó, để coi, thời cũng là bia của đức Tự-Đức năm thứ 29. Trong tấm bia, thơ ngự-chế vịnh Thuận-An 80 vần. Vua Tự-Đức là một ông vua hiếu văn, cho nên hay làm thơ, làm ông vua mà có thi giờ vịnh Thuận-An tám mươi vần thơ, cho nên Thuận-An mới là Thuận-An vậy.

Từ-lạ chủ-nhân là người linh kiểm-lâm đó mà trở ra, hỏi thăm đường ra đài. Đài tức là một chỗ dồn của quan quân ta khi xưa đóng đề giữ về mặt bể đó. Chưa ra đến đài, gặp mấy ông cụ già trong thôn, nhân cũng dừng nói chuyện ở bên cạnh một cái mô lớ đã hủy-hoại. Cái mô lớ ấy là lúc người Pháp đã chiếm được cửa Thuận, mà đắp để nung bánh mỳ. Những câu chuyện của mấy ông già, sau sẽ thuật.

Hỏi thăm đường các ông già đó mà lại đi, qua mấy nhà lon-con là xóm mà có hàng bán những vật dụng nhỏ mọn, tới một chỗ cổng lớn, thật lớn, trên ba chữ *Trấn-Hải-Thanh* cũng thật lớn mà quái lạ vì sao không thấy có oai. Lúc đó, mình cùng với người bạn cứ tự do vào thành, trong thành chẳng thấy một ai cả. Những chỗ mô đắp để chứa thuốc chứa đạn từ khi trước y-nguyên hãy còn. Đi quanh tới một cái nhà hếp dang sau thành, tựa như có người ở. Cửa đóng đập gọi mãi, mới thấy có người dậy, người dậy đó, tức là người linh giữ thành Thuận-An.

Thành Thuận-An khi xưa, hơn hai nghìn quân đóng, đến nay chỉ có một người linh canh giữ, nghĩ đã đáng buồn cười! Một người linh canh giữ, mà lại ngủ trưa, đập cửa mãi mới dậy, thiệt lại đáng buồn cười. Xưa kia hơn hai nghìn quân Thuận-An mà Thuận-An mất, đến nay một người linh ngủ trưa giữ Thuận-An mà Thuận-An không sao, thật lại rất là đáng buồn cười! Cười hay khóc sao hãy để nhường người xem vậy.

(*còn nữa*)

NGUYỄN-KHẮC-HIẾU.

(1) Nghĩa là « Trông xuống biển lớn để mở rộng lương, hầu đãi phương xa mà nuôi dân. »

KÍNH TRÌNH DÔNG BÀO RÕ

Qui ngài có cần dùng in sổ sách, cáo bạch, danh hàng, thơ từ, bao thơ, danh thiếp, thiệp đám cưới, sách chữ quốc ngữ, chữ Langsa, vân... vân... xin đemđến:

Nhà in « BẢO-TỒN »

36bis Bd Bonnard — SAIGON

thì quí ngài sẽ được vui lòng. Việc làm cẩn thận, mau, tốt giá rẻ hơn các nhà in khác.

KÍNH THỈNH

VĂN UYỂN

LỮ HOÀI

Ngoài ba mươi tuổi đừng nam-nhi,
Tai mắt trời cho chẳng hẹp gì.
Thân-thế năm canh mềm dạ sắt,
Quan-sơn đôi mả sạm da chì.
Gió đưa quán-khách cơn sầu cảm,
Trăng xế phòng văn bóng biệt ly.
Âu cũng yêu nhau lòng tạo-hóa,
Vàng không than lửa có ra chi.

NGÔ-TẤT-TỐ

CỔ TRONG SÂN

Thẳng bằng xanh um trải một lần,
Phơ-phơ lá nhỏ, cỏ trong sân.
Rễ chen chân đất đường kiên-chí,
Lá quấn đầu sương ấy hợp quần.
Sá quản chiu-lôn con giới nghịch!
Đã bao dầm-thấm hạt mưa nhuần!
Bốn mùa thay đổi màu khôn đổi,
Một hội đua tươi chuộc cảnh xuân.

TRỊNH-THIÊN-TỨ,
Instituteur Vĩnh-châu Bacliêu.

CẢNH CUỐI ĐÔNG

Cây cỏ phôi-pha sắc điểm vàng,
Thu qua nay đã sắp xuân sang.
Lý đào muốn nở còn e gió,
Nhạn ẩn đưa tin luống ngại sương
Cúc rụi hồng tàn trơ mấy khóm,
Đêm giải, ngày vần chẳng tấy gang.
Non sông cảnh-tượng trông buồn nhỉ!
Càng ngẫm càng thêm nỗi xót thương

Ý-Nả NGUYỄN KINH-CHU.

ĐÁP TẶNG BẠN TUYẾT-MINH Đ.Đ.T

Ngẫm từ xa cách bao đông song,
Tình đốt tay xem đã mấy đông?
Non nước bảng-khuâng tình cố-quốc,
Bút nghiên ngao-ngán dạ anh-hùng.
Nhớ khi Bạch-tuyết bài thơ họa,
Nhớ buổi bình Minh quyển sách chung
Nam bắc chia phôi người mỗi ngã,
Hàn-huyên ghi dạ lúc tương-phùng.

Chương-Phủ NGÔ-HUY-VĂN.

THU CẢM

Ngồi tiếc quang ảm buổi nhỡ-nhàng,
Xuân qua hè đoạn lại thu sang.
Mây lồng đầy nước gương không bụi,
Gió hắt đầu cây lá rỏ sương.
Rợp cửa bích-ngô buồng vẻ biếc,
Kề hiên đơn-quế nức mùi hương.
Mặc ai danh lợi quen đua đuổi,
Cái thú điền-viên cũng vẻ vang.

TRƯƠNG HOÀ-ĐÌNH.

CẢM HỨNG

Đoái trông cảnh vật khéo tô màu,
Man-mác trời nam điểm nét thâu,
Song rón mặt ghềnh cơn gió thoảng,
Máy trùm đỉnh núi trăn mưa mau.
Trên cây xao-xác chim về tổ,
Dưới nước lơ-đớ cá lẫng câu.
Một bức thiên nhiên ai khéo vẽ.
Để ai lữ khách vẩn-vơ sầu.

LƯƠNG-TỰ HIẾU.

BÀI PHÚ « CẢNH CHIỀU »

(*lấy vần: Người buồn cảnh có vui đâu*)

Gà kêu cửa bác, (1)
Ác lặn non đoài.
Người trông thấy cảnh,
Cảnh giống trêu người.
Bồi - hồi bốn mặt giang - san, phong-quang như vẽ;
Ngẩ - ngần trăm năm thân thế, tâm-sự cùng ai?
Vô danh công:
Khi đầy vũ-trụ,
Gánh nặng kiền-khôn.
Nhìn xem cuộc thế,
Sầng giục cơn buồn.
Mùa kim qua (1) ai vịn bóng lạc-huy (2), đoạn sầu dao cắt;
Xót trường dạ (3) chưa nghe lời phục đán (4), giọt lệ mưa tuôn.
Nghĩ cuộc bể dâu, đặc đặc thương mình bạch-thủ;
Trông chiều trời đất, tà tà ngã bóng hoàng-hôn.
Lập-loè mây ánh,
Hắt hiu gió lạnh,
Dỡ sáng dở mờ,
Nửa tình nửa cảnh.
Liếc mắt phù-dung chi đua thắm, ánh chiều đã nhạt mầu hoa;
Nhìn xem dương-liễu chi buông mành, sương đọi hơi buồn rủ cành.
Bóng chiều mờ tỏ
Như không như có,
Hành khách hỏi nhà,
Trong chùa gõ mõ.
Dưới bến mấy ông ngư-phủ, cần đã cuốn giấy,
Trên rừng mấy gả tiều-phu, củi đã đóng bó.
Ông điền phủ mang sào cỏ ách, tiếng ca vãng-vẳng muốn gần nhà;
Lũ mục-đồng ngồi trước lưng trâu, giọng địch tò-te hồ tới ngõ.
Chừng khi ấy:
Trông trời thâm-thẳm,
Cảm cảnh ngùi-ngùi.
Liếc xem thỏ bạc ác vàng, trăm năm thấm thoắt;
Sực nghĩ mai tơ tối tuyết, chín khúc bồi-hồi.
Bao nhiêu? ba vạn sáu ngàn ngày,
cuộc đại-mộng vẫn là chưa tỉnh;
Tính độ, một năm mười mấy tháng,
kiếp phù-sinh bao hội lâm vui?
Vì thế ấy:
Giai nhân tài-tử,
Kẻ trước người sau.
Hoặc chơi đêm hề thắp đuốc,
Hoặc chơi nguyệt hề đốc bầu.
Hoặc lên cao hề nước non bia đá,
Hoặc buông thuyền hề tráng giỏ đêm thu.
Người chơi một cảnh,
Ý khác gì đâu?
Thú Nam-dương tỉnh tỉnh say say vắt gối gật ba chung chi rượu;
Cảnh phù-du không không có có, lắc đầu tan muôn kiếp chi sầu.

Thơ rằng:

Trăm năm một giấc cảnh phù du,
Chợt hợp thấy hoàng-hôn giục mối sầu.
Lún phún mù sa non nước bạc,
Lập-lòe áng đọi cỏ hoa mầu.
Mới còn nhấp nhoáng mây vùn tóc,
Mấy chốc lơ phơ tuyết nhuộm đầu.
Tiêu-khiển vài chung chi lếu-láo,
Chén vàng nỗ để bóng trăng thâu.

MINH-PHƯƠNG.

1. — Kim-qua là ngọn giáo bằng sắt.
2. — Lạc-huy là bóng mặt trời sắp lặn. Xưa Lỗ-Dương-công đánh nhau với giặc, lúc đương mải trận thì mặt trời sắp lặn, Dương-Công cầm giáo sắt vẫy, mặt trời lui lại ba sải.
3. — Trường dạ là đêm giải. Bát bát của Ninh-Thích có câu rằng: « Man man trường dạ hà thời đán » nghĩa là: « Đêm giai đăng đăng bao giờ sáng ».
4. — Phục đán là lại sớm. Đời vua Thuấn dân gian có câu hát rang: « Nhật nguyệt quang hoà đán phục đán hề » nghĩa là « Mặt trời mặt trăng sáng sủa, sớm nay lại sớm khác ». Ý nói là cảnh tượng thái bình.

Tạp-thú

Ông Lưu-Bị khi còn điên-bái, ở nhờ Lưu-Biểu ở Kinh-châu, thường ngồi buồn khóc chảy ướt mắt.

Hoặ: có kẻ hỏi vì sao mà khóc?

Ông Bị đáp lại rằng:

— Khi xưa ta thường cỡi ngựa luôn, hai bên vế không mọc được thịt. Lâu nay không cỡi đến ngựa, thịt ở vế lại sinh-xôi. Ngày tháng đi như thoi, cái già đã sắp tới, mà không làm được nên công-nghiệp gì, vì thế cho nên thương tâm vậy.

. . .

Thừa-tướng nhà Tần là Triệu-Cao sai thủ-hạ là Diêm Nhạc đến giết vua là Nhị-thế-hoàng để ở trong cung Vọng-gi.

Nhị-thế nói rằng:

— Ta xin được một quận làm tước vương.

Không cho.

— Xin được làm tước hầu có một vạn nóc nhà.

Không cho.

— Xin được cùng vợ con sống ở đời làm thằng dân.

Cũng không cho.

Bèn tự vận mà chết.

. . .

Cây đa ở Bà-khánh ở về hạt tỉnh Thủdầumột khi xưa có một cái quái, hễ tử nhá-nhem tối trở đi, ai đi qua thời cứ thấy ở trên cây có tiếng kêu đến tên mình, mà kêu như giọng ma, rất đáng sợ, người yếu bóng vía thời gặp phải như thể thường sinh ra ốm to. Trong làng ốm vì thế nhiều lắm, mà không ai hiểu ra làm sao.

Sau một hôm trời mưa gió lớn, cây đa ấy bị sét đánh chết. Sáng ra, thấy ở chỗ gốc cây có một cái quái, hình người mà mặt mũi ghê gớm, không ai dám lại gần. Rồi chúng đi trình quan đem lính-tráng về xét.

Sau lúc đã xét ra, thời nguyên chỉ là tên Mỗ ở trong làng mà về mặt nghịch như vậy.

◇◇

Trang - chu nhà nghèo, đi đến vay thóc ở một ông Hầu-tước.

Hầu-tước nói:

— Xin vâng. Ta sẽ có một số tiền ấp; sẽ cho anh vay ba trăm lạng, có được không?

Trang-Chu tức giận, gắt lên rằng; « Chu hôm xưa lại đây, gặp có tiếng gọi ở giữa đường. Chu ngoảnh trông lại ở dưới vết bánh xe, thời thấy có một con cá rô. Chu hỏi rằng: « Con cá rô lại đây, anh làm gì thế đó? » Thưa rằng: « Tôi là bề tôi vua thủy ở bể đông. Ông có nước ít vài gáo nước mà sống tôi được chăng? » Chu nói rằng: « Xin vâng Ta sắp đi chơi vua Ngô-Việt, tát nước sông Tây-giang để đón người có được chăng? » Con cá rô tức giận, gắt lên rằng: « Ta chỉ được một đôi gáo nước thời đủ sống. Ông lại nói như thế, chẳng thà sớm kiếm ta ở trong cái hàng cá khô. »

. .

Việc Quảng-châu ở bên Tàu khi xưa, các người đi quyên lấy tiền, đến Ma-lục-giáp, vận-động Đàm-hựu-Sơ. Hựu-Sơ là một nhà thương-mãi to. Nói việc cách-mạng thời rất là tán-thành; nói đến sự trù tiền thời kêu rằng « độ nầy tung tiền! không thể nào có được. »

. .

Người nước Tống, có người Tào-Thương vì vua Tống đi sứ sang Tần. Lúc đi, được có vài cỗ xe. Sang đến Tần, vua nước Tần ưa lắm, cho thêm trăm cỗ xe nữa.

Tào-Thương về đến Tống, vào chơi Trang-tử nói truyện rằng:

— Nghỉ như ở trong chỗ ngõ hẹp, cùng tùng phải làm dép để kiếm ăn, đó là cái chỗ kém của Thương. Song mà chỉ một lần nói tình, gỡ ông vua Tần mà được cỗ xe theo sau đến trăm cỗ, thời đó thật là cái chỗ giỏi của Thương.

Trang-tử nói:

— Ta nghe vua nước Tần có bệnh, với các thầy thuốc. Ai chữa được xở nhọt thời được một cỗ xe; kẻ nào kiếm cho chỉ thời được năm cỗ xe. Càng cửa xuống chỗ dưới, thời được xe càng nhiều. Vậy có nhẽ là anh chữa chỗ chi chăng? sao mà được nhiều xe đến như thế!

◇◇

Trang tử sắp chết. Các học trò muốn làm mà rất phong hậu.

Trang-tử nói:

— Ta lấy trời đất làm quan quách; lấy mặt trời, mặt trăng, các ngôi sao làm chầu bích; lấy vạn vật ở thế-gian làm các đồ đưa ma. Vậy thời các vật dụng đề chôn ta, chẳng đã đủ ấm như? Còn thế nào cho hơn nữa.

Các học trò nói rằng:

Chúng tôi sợ con diều con quạ nó ăn thầy.

Trang-tử nói:

— Ở trên thì diều quạ nó ăn, ở dưới rưỡi bọ nó ăn. Cướp của con nọ, cho con kia, sao mà thiên thế vậy?!

. .

Ở Bắc-kỳ, có một người ở đường xuôi lên chơi với bạn trên mạn ngược, đem làm quà một con cá mực tươi. Nhân lúc ngồi nghỉ uống nước ở trong hàng, người ấy treo con cá mực ở trên một cái cành cây đa, lúc đứng dậy quên mất.

Khi người khách ấy đã lên chơi thăm người bạn mà trở về, lại qua chỗ hàng nước, thấy ở gốc đa có cái miếng tranh mới. Hỏi bà lão bán hàng nước thời nói rằng:

« Hôm ấy bữa nọ có thần giáng sinh ở cành đa, cho nên trong xóm lập miếu lên để thờ ».

Người khách đi lại miếu để xem thời vị thần tối linh trong miếu đó tức là con cá mực tươi mà đã khô đét cả. Im mà đi.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

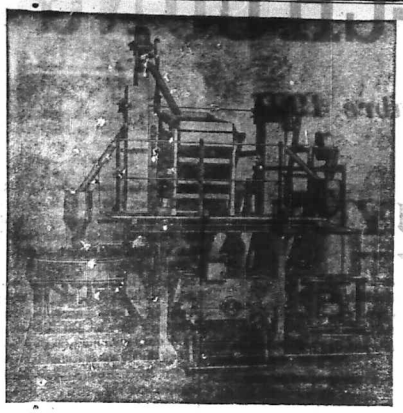

Decortiquerie « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

CÁC ÔNG PHẢI CÓ MỘT DÀN MÁY ! !

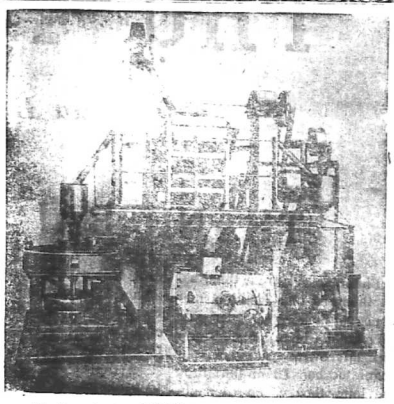

Decortiquerie « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

Không phải đi kiếm đâu xa, cũng chẳng phải dụ dự chi nữa

DUY CÓ DÀN MÁY

"GARDNER"

Là các ông đặng vừa lòng

MÁY NÀY CHẠY MẠNH VÀ EM

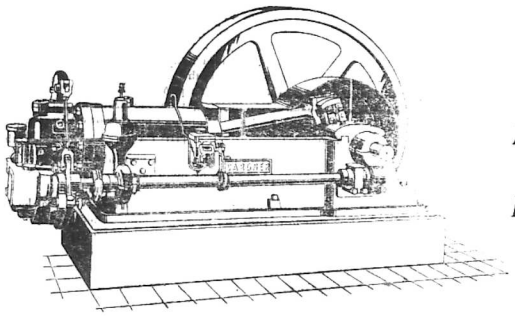

MÁY NÀY NHẸ VÀ KHÔNG TỐN DẦU NHIỀU

NỘI NĂM 1927 ĐÃ BÁN ĐẶNG 50 CÁI MÁY NÀY

Một cái dàn máy 30 ngựa ở Tân-an, mỗi tháng chạy hết 40 $ 00 tiền Mazout, điều nầy có ông Điền-chủ Nguyễn-văn-Nguơn làm chứng.

Chạy máy nầy dễ dàng lắm, không cần gì phải tay thạo nghề ! Ông Trần-văn-Rang, chủ nhà máy xay lúa ở Thủ-bộ (Cần-giọc) làm chứng như vậy.

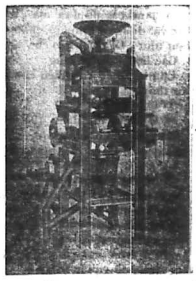

RIZERIE « COLONIA »

MÁY ẤY CHỈ CÓ TRỮ BÁN TẠI HÀNG NẦY

AGENCE FRANÇAISE D'INDUSTRIE MÉCANIQUE

104, Boulevard de la Somme, 104

SAIGON

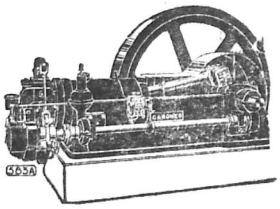

Khít bên hàng bán máy may Singer

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022